

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๓

(สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง)

วันพุธที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๑๕ (สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง) เล่ม ๑ พ.ศ. ๒๕๖๗

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๓/๒๔๗๗ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒

วันพุธที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๐๕ นาฬิกา

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา วันนทานประธานสภาฯ มี
หน้าที่เป็นกรรมาธิการ มีบัญชาให้ข้าพเจ้าเป็นผู้แทน สยามิกมาประชุม
๓๒ ท่าน ครบองค์ประชุมแล้ว ค่อนไปข้าพเจ้าจะขอให้สภาฯ นรมรับรอง
รายงานการประชุมครั้งที่ ๑๒-๑๓/๒๔๗๖ สมัยที่ ๒ และครั้งที่
๑๔/๒๔๗๗ วิสามัญ สมัยที่ ๒ ซึ่งอ่านได้ที่สำนักงานเลขาธิการสภาฯ

นายเตียง ไชยภาค ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าววา
รายงานการประชุมครั้งที่ ๑๓ ข้าพเจ้ายังไม่ได้อ่าน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ถ้าเช่นนั้นขอให้รับครั้งที่ ๑๒
ก่อน ถ้าท่านผู้ใดไม่คัดค้านจะถือว่าสภาฯ นรมรับรองครั้งที่ ๑๒ นั้นไปแล้ว
ครั้งที่ ๑๓ ก็เช่นเดียวกัน ค่อนไปเราจะได้พิจารณาร่างข้อบังคับการประชุม
และปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งได้ค้างอยู่ เราได้เสร็จลงในข้อ ๔๔
บคนจะได้ปรึกษาข้อ ๔๕ ค่อนไป

เลขาธิการสภาฯ อ่าน ข้อ ๔๕ มีพระยาประมวญา พระยา
วิเศษสิงหนาท ขุนอินทร์ภักดี แปรญัตติไว้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่มีผู้ใดทักท้วง ผ่านไปได้

พระยาวิเศษสิงหนาท ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก กล่าวว่า
ข้าพเจ้าได้ขอแปรญัตติไว้ ๕ คน ให้อบรม ๕ คน กรมมาธิการได้แก้
เป็น ๓ คน โดยมีบันทึกว่า เพื่อให้เป็นการมิให้เสียเวลาตั้งแต่เป็นมา
ในเรื่องการงานนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าการลงคะแนนดังที่ที่สุด ดังว่าเบ็ดเตล็ด
คือดีประการใด หมายความว่า การลงคะแนนบนเป็นการบรรเทา ซึ่ง
ผู้เสนอไม่แน่นอนใจว่าการลงไว้นั้นจะเป็นการไม่ชอบใจผู้อื่น เพราะ
ฉะนั้นถ้าหากว่าลงคะแนนไปแล้วก็คงปรากฏข้อคดีได้ เพราะฉะนั้น
ข้าพเจ้าเห็นว่าตามข้อบังคับเดิมที่มี ๕ คนนั้น เป็นการสมควรแล้ว ถ้า
ลงคะแนนเบ็ดเตล็ดอาจจะระงับหรือช้าลง ก็จะต้องไปโดยหากว่าผู้ใดลงไม่ได้
ตกใจพอแล้ว ก็เกรงไปว่าจะไม่ถูก แล้วก็ลงไม่ได้โดยไม่ได้ถูกตามความ
ประสงค์ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าข้อบังคับเดิมมีผู้รับรอง ๕ คนนั้น
เป็นการสมควรแต่แล้ว

ร.ต.เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวว่า ในข้อกรมมาธิการได้ยกไป
ไว้ข้อ ๔๗ เพราะฉะนั้นถ้าจิตใจประการใดขอให้หรือไว้พูดในข้อ ๔๗ จะ
สะดวกกว่า

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ข้อข้อหรือไม่ กรมมาธิการ
ได้ โอนไปไว้ ในข้อ ๔๗ ถ้าจิตใจสงสัยก็ไปแปรญัตติในข้อ ๔๗

เดชาธิการสภาฯ อ่านข้อ ๔๖ มีพระยาประมวญฯ นายทองม้วน
แปรญาติ

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครบุรี กล่าว
ในข้อ ๔๖ ข้าพเจ้าก็ได้แปรญาติไว้ แต่เดชาธิการฯ ไม่ได้อ่าน
คือว่าข้าพเจ้าให้คัดข้อ ง. ออก ให้เรียกชื่อสมาชิกตงคะแนนเป็นรายตัว
นั้นให้คัดออก โดยเหตุที่ว่าไปดงแล้วเห็นว่าจะพิมพ์เพื่อยเกินไป เรายังคงแต่
เปิดสภาฯ มา ประธานเองยังไม่ได้เคยชี้ให้ตงคะแนนเป็นรายตัว ขอ
ให้คัดออกเสียโดยเห็นว่าไม่มีประโยชน์อะไร

หุดวงวิจิตรวาทการ กล่าวฯ ข้าพเจ้าขอชี้แจงเป็นรายตัว คือ
วิธีเรากลับแบบมาจากต่างประเทศ คือเขาไม่ต้องตงคะแนน คือว่า
ประธานถามว่าญัตตินั้นจะเห็นด้วยหรือไม่ เมื่อเรียกชื่อแล้วผู้
เรียกชื่อกริบ คือตอบว่าเห็นหรือไม่ และทางเราก็บอกว่าเห็นด้วยหรือไม่
เห็นด้วย นั้นเป็นการตงคะแนนรายตัว และเป็นการตงคะแนนโดยเปิดเผย
เราทำได้ก็เหมือนกัน

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวฯ ข้าพเจ้า
ขออภิปรายสนับสนุนผู้เสนอแปรญาติในข้อนี้ ข้าพเจ้าขอขอบใจมาก
ในข้อที่ว่าให้เรียกชื่อสมาชิกตงคะแนนรายตัวนั้น ความจริง ตาม
พฤติกกรรมที่เรากระทำกันแล้ว เวลาที่จะเรียกชื่อมาตงคะแนนเท่านั้น
เพราะในข้อที่ ๔๖ นี้เราตราข้อบังคับไว้ ๓ ประการคือ ประการที่หนึ่ง

ให้ยกมือขึ้น ประการที่ ๒ ให้ยื่นขึ้น และประการที่ ๓ ให้แบ่งเป็นพวก
 แต่ข้อที่ ๔ คือข้อ ง. และอยู่ในข้อ ๔๗ วรรคที่ ๒ แล้วที่ว่า ให้เรียกชื่อ
 สมาชิกมาลงเบาะในหีบค่อหน้าประธาน ^๕ ทันจะวินิจฉัยถึงรัฐธรรมนูญ
 มาตรา ๓๘ ก็ดี การเรียกชื่อลงคะแนน ^๕ มีบัญญัติไว้เกี่ยวในการแก้
 รัฐธรรมนูญ ^๕ จะต้องเรียกชื่อ ^๕ ทันมาพิจารณาถึงรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๘
 ว่าการเรียกชื่อลงคะแนน และลงคะแนน ^๕ เพราะฉะนั้นข้อบังคับ
 มีบัญญัติไว้แล้ว ข้อ ๔๗ วรรค ๒ ว่า “วินิจฉัยลงคะแนน ^๕ ให้เรียกชื่อ
 สมาชิกมาลงเบาะในหีบค่อหน้าประธาน” ในข้อ ง. นี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่มี
 ประโยชน์เลย จะเสียเวลาเปล่า ๆ แล้วเป็นการไม่รัดกุมต่อข้อบังคับ
 และถ้าประธานกรรมการและกรรมการเห็นว่าที่ข้าพเจ้าเห็นสมควรจะ
 พิจารณาแล้ว ขอให้โปรดวินิจฉัยด้วย

ทอดวงวิจิตรวาทการ กล่าวหาว่า ข้าพเจ้าขอขแรงให้เบ้นทแนใจว่า
 ความในข้อ ๔๖ และข้อ ๔๗ ^๕ นต่างกัน คือความในข้อ ๔๖ ว่าด้วยการ
 ลงคะแนนโดยเบ็ดเตล็ด ข้อ ๔๗ ว่าด้วยการลงคะแนน ^๕ ทัน การที่จะ
 เรียกสมาชิกมาลงคะแนนในข้อ ๔๖ นั้น หมายความว่า ไม่ต้องออกจากที่
 คือเรียกแล้วก็ตอบว่าจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย แต่ในข้อ ๔๗ นั้นพอ
 เรียกชื่อแล้วก็ออกไปลงคะแนน ข้อสงสัยของสมาชิกว่าจะมีชนทำไม่
 ข้าพเจ้าขอเสนอว่า ^๕ วิช ^๕ เป็น ^๕ วิช ^๕ ที่เขาใช้ ในประเทศที่มีรัฐสภาทุกประเทศแต่
 ในการประชุมของสันนิบาตชาติ ^๕ คือว่าในบางครั้งเป็นปัญหาที่ว่าไม่ต้อง

ลงคะแนนลับแต่ต้องการให้เข้าใจว่าสมาชิกกล้าออกเสียงข้างไหน และการโหวตเช่นนั้นก็^{๕๕}เป็นผลดีของสมาชิก คือว่าผู้ที่โหวตที่หลังเห็นว่าจะหนักไปข้างไหน ข้าพเจ้าขอเสนอว่าในข้อ ง. ที่ทำให้เรียกชื่อสมาชิกลงคะแนน^{๕๖} เป็นรายตัว เป็นวิธีที่สมควรที่เราจะเอาไว้และข้าพเจ้าขอยืนยันว่าเป็นแบบของสภาฯ ในนานาประเทศและใช้อยู่ในสันนิบาตชาติด้วย

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอเสนอคัดค้านความเห็นกรรมาธิการอีกครั้งหนึ่งว่า ขอให้พิเคราะห์รัฐธรรมนูญของเรา มาตรา ๓๘ การเรียกชื่อลงคะแนนตามร่างรัฐธรรมนูญนั้นหมายความว่าให้เรียกชื่อลงคะแนนลับ ในการที่พระมหากษัตริย์ไม่เห็นด้วยในเมื่อเราเสนอ พระราชบัญญัติขึ้นไปต่อพระปรมาภิไธยเท่านั้นแล้ว อีกประการหนึ่งขอให้พิจารณาถึงมาตรา ๖๓ อนุมาตรา ๓ ที่มีว่าเกี่ยวกับการตัดสินใจในรัฐธรรมนูญ เราจึงต้องให้ได้มติแน่นอนในข้อนี้จึงทำให้เห็นว่าเกี่ยวกับการเรียกชื่อในทางลับนั่นเอง ไม่ใช่เห็นว่าไม่ควรจะเอาไว้ในข้อ ๔๖ ควรให้มีแค่ข้อ ๔๗ เรียกชื่อเรียงตัวแล้ว

นายทองอยู่ พนมพັນ ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี กล่าวว่า เรื่องกรรมาธิการก็ได้อภิปรายแล้ว ข้าพเจ้าไม่จำเป็นอะไรนัก เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอก่อน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า สมาชิกผู้เสนอขอก่อนออกแล้ว ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านต่อไป ข้าพเจ้าจะได้ถือว่าสภาฯ นอนุมัติแล้ว คือให้เป็นไปตามร่างของคณะกรรมการ

เลขาธิการสภา ฯ อ่านว่า ข้อ ๔๗ มีพระยาวิเศษ ฯ

พ. อ. พระยาวิเศษถึงหนาท ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก
กล่าวว่า ข้อ ๔๗ ข้าพเจ้าคงยืนตามถ้อยคำเดิม ตามที่ได้กราบเรียนมา
แล้ว เมื่อผ่านข้อ ๔๕ ข้าพเจ้ายืนตามถ้อยคำเดิมนั่นเองตามที่ได้แถลง
มาแล้ว ตามที่ท่านกรรมการได้ บอกว่าเป็นการเสียเวลา แต่ข้าพเจ้าเห็น
ว่าการเสียเวลานั้น ถ้าได้ ผลตกดีเสียกว่าไม่เสียเวลาแต่ไม่ได้ผลดี

ขุนสกลนวิทศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่า
โดยฉะเพาะในข้อที่มีสมาชิกขอแปรญัตติแก้ไขในเรื่องวิธีลงคะแนนลับ คือขอ
ให้เป็นสมาชิกบริวรงน้อย อย่างนั้น ที่กรรมการได้แก้ไขโดยให้มีสมาชิก
บริวรง ๓๕ คน และเรื่องนี้ก็คิดว่า เท่าที่พฤติการณ์ที่เราได้ปฏิบัติไป
แล้วนั้น ได้เคยมีวิธีขอให้ลง คะแนนลับ โดย มีคน บริวรง น้อย ๆ แต่โดย
ฉะเพาะในกรณี เช่น นั้นในที่ ประชุมนั้นก็เห็นว่า ไม่จำเป็นที่จะ ต้องขอให้ลง
คะแนนลับ เป็นการทำให้เสียเวลาแห่งการประชุมสภา ฯ น เวอมีเป็น
เช่นนี้ ทางคณะกรรมการจึงได้เห็นประโยชน์อันเป็นส่วนใหญ่ของสมาชิก
จะได้ฟังความเห็นของหลาย ๆ คน คือว่าพวกเราได้ยินจาชยกันเป็น
จำนวนมาก ๆ จะให้เป็นประการใด จึงได้ไม่ยอมให้แก้ไข

นายทองอยู่ พุ่มพัดน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า ใน
มาตราหน้าข้าพเจ้าได้ขอแปรญัตติไว้ คือว่าวิธีลงคะแนนลับนั้นของเรา

เรียกชื่อสมาชิกมาลงคะแนนต่อหน้าประธาน และข้าพเจ้าได้เห็นการลง
 คะแนนลับของเราครั้งหนึ่ง คือประธานได้เรียกชื่อสมาชิกมาลงคะแนน
 ต่างต่างกลางห้องประชุม คืออยู่ในที่ลับ ประธานได้นำที่ลับลงคะแนน
 ลับมาครั้งไว้ แต่อีกมีสมาชิกต่างๆ มาลงคะแนนและชื่อสมาชิกที่เหลือนั่งอยู่
 อยู่ ข้าพเจ้าไม่เห็นว่าเป็นการลับอะไรเลย เพราะว่าสมาชิกต่าง ๆ นั้นก็
 ได้อยู่ในที่ลับพร้อมกันและก็ไม่มึอะไรจะทำด้วย ก็เมื่อไม่มีอะไรทำแล้ว
 สมาชิกก็คงคาด แต่ห็นนั้นก็อยู่ตัวด้วย ในที่สุดก็เกิดเกรงอกเกรงใจ
 กัน ด้วยเหตุนี้แหละข้าพเจ้าจึงได้ออกความเห็นว่าจะขอให้จัดไว้ในที่ลับ
 ลับหน่อยจะดีกว่าก็เลยคิดว่าเราจะต้องได้ ความสุจริตจริงๆ คือว่าลับก็ให้
 เป็นลับจริง ถ้าหากว่าท่านประธานจะให้ ความกรุณาในเรื่องลงคะแนน
 ลับนี้ให้ดีกว่าที่เดิรมา ข้าพเจ้าจะรู้สึกว่าเป็นความกรุณามากทีเดียว

พ.ร.ค. พระยาศรัยทนต์นี้ ร.น. กล่าวว่า ข้าพเจ้าได้เป็นผู้หนึ่งเป็น
 ประธานมาหลายครั้งหลายหนแล้ว ข้าพเจ้าขอเรียนโดยเกียรติยศว่า
 บางนายข้าพเจ้าไม่รู้เลยว่าจะลงเบี่ยอะไร ข้าพเจ้ามองดูด้วยซ้ำ ก็ไม่รู้
 ว่าเป็นเบี่ยอะไร ข้าพเจ้ารู้สึกปลาดว่าผู้ทมน้อยนั้นจะรู้ดีไปกว่า
 ประธาน ออกจะพูดเกินไปสักหน่อย หึมอยู่ที่ไหนไม่เป็นปัญหา
 เพราะฉะนั้นจึงไม่แก้

พ.อ. พระยาวิเศษสังฆนาค ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก
 กล่าวว่า ตามที่ข้าพเจ้าเสนอแปรญัตติไว้ นั้น คือให้ลดลงมา ๔ คน ก็
 เป็นตามข้อบังคับเดิมเพราะฉะนั้นแต่ที่ประชุมจะเห็นสมควร

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุม
ลงมติในเรื่องจำนวนผู้ที่จะรับรองในการลงคะแนนลับ ทางฝ่ายกรรมา
ธิการเสนอว่า ๑๕ คน มีท่านสมาชิกผู้หนึ่งเสนอว่าให้ มีผู้รับรอง ๕ คน

นายฮั่ว คามไท ผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร กล่าวว่
ข้าพเจ้าเห็นว่ามติรัฐธรรมนุญ การลงคะแนนลับต้องมี
สมาชิกรับรอง ๑๕ คน เมื่อรัฐธรรมนุญมีปรากฏเช่นนั้นแล้วจะแปรไป
โดยมติรัฐธรรมนุญก็ไม่สมควรลงมติ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ประชุมลับต่างหาก ไม่ใช่
ลงมติลับ

นายฮั่ว คามไท ผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร กล่าวว่
ขอถอน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรจะให้
มีผู้รับรองเพียง ๕ คน ตามที่ท่านสมาชิกเสนอ หรือ เห็นสมควรจะ
ยื่นไว้ ตามร่างของคณะกรรมการฯ ขอให้ลงมติ

มีสมาชิกยกมือรับรองเห็นสมควรยื่นไว้ ตามร่างของ คณะกรรมา
ธิการพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่ายื่นตามร่างกรรมาธิการ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ทนมีของนายทองอยู่ ทคงอยู่
นายทองอยู่ พนมพนัน ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่
ถ้าหรับของ ข้าพเจ้านคอว่าต้อง การที่จะให้ การลงมตินั้นเป็นไปโดยความ

ตุจริตยตุจริตรมจริง ๆ จึงอยากจะเรียนถามท่านประธานว่าถ้าหากว่าจะทำ
โต๊ะได้คะแนนด้อยเช่นนั้น แต่ขอให้ทำให้สูงขึ้นไป ถ้าว่ารับจะทำได้ก็ไม่
ต้องโอดก็ได้ หมายความว่าไม่ต้องการจะให้คนนอกเห็นเท่านั้น
ถ้ารับรองได้ ก็จะเป็นการดีมากทีเดียว

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ข้าราชการเข้าใจว่าที่ท่านสมา
ชิกเสนอนั้นเป็นพดลความ เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ในสภานี้
เห็นจะไม่ต้อง เกี่ยวกับข้อบังคับ เป็นวิธีปฏิบัติที่ท่านนี้เกี่ยวกับท่าน
สมาชิกรับกับเจ้าหน้าที่ของสภาฯ อย่าให้มันลงไปเลยในข้อบังคับนั้น
พอใจหรือไม่

นายทองอยู่ พนมพินธุ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่
ถ้าเช่นนั้นก็ได้

เดชาธิการสภาฯ อ่านข้อ ๔๗ ไม่มีการแปรญัตติ ข้อ ๔๘ มี
แก้ไขข้อ. ๕๐, ๕๓, ๕๒, ๕๓, ๕๔, ไม่มีการแก้ไข

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ข้อ ๕๔ รัฐบาลขอเดิม
และท่านผู้เจ้าของญัตติไม่ขัดข้องก็ผ่านไปได้

ไม่มีผู้ใดขัดข้อง

เดชาธิการสภาฯ อ่านข้อ ๕๕ ไม่มีใครทักท้วงผ่านไปข้อ ๕๖ต่อไป

ขุนประเจดตฤณพันธ์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดพิษณุโลก กล่าวว่
ในข้อ ๕๖ นี้มีความสำคัญที่ข้าพเจ้าคิดใจสงสัยอยากจะให้แก้ ก็คือเรื่อง

การตั้งกระทู้ถามนั้น ที่ทำให้มีสมาชิกครบของ ๓๕ คนนั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่าบางทีอาจจะเป็นด้วยเรามาร่วมสังเกตเห็นทางในเรื่องที่ สมาชิก ตั้ง กระทู้ถามรัฐบาลหนักข้อไปอย่างนั้นหรืออย่างไรก็ไม่ทราบ จึงมาจำกัดกันให้มีสมาชิกครบของ ๓๕ คน ควรจะเท่าเดิมก็ตั้งแต่ ข้อประการหนึ่งในรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๐ ก็ระบุไว้ว่าในที่ประชุมสมาชิกมีสิทธิที่จะตั้งกระทู้ถามรัฐบาลได้ ตามรัฐธรรมนูญมีสมาชิกทุกคนมีสิทธิที่จะถามรัฐบาลได้ ข้าพเจ้าเห็นว่ารัฐธรรมนูญบ่งไว้ว่าไม่ควรมีผู้บริบของเสียด้วยซ้ำ ก็ว่าสมาชิกทุกคนมีสิทธิที่จะตั้งกระทู้ถามรัฐบาลได้ โดยไม่ต้องมีผู้บริบของ ทำไมเขาเอกลัทธิของเขาไปให้มีผู้บริบของด้วยอีกเท่ากับรอนสิทธิของเขา และยังมีผู้บริบของมากเท่าไร ก็ยิ่งรอนสิทธิของเขาไปมากเท่านั้น ตามที่กรรมาธิการเป็น ๓๕ คนนั้นข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย ๕ คนอย่างเท่าที่พอแล้ว

หอดวงจิตวิตรวาทการ กล่าวไว้ว่า ในข้อบังคับคณะกรรมาธิการที่ได้ทำมาใหม่ที่เราได้ร่างวิธีการไว้ ๒ อย่างซึ่งต่างกันมาก อย่าง ๑ คือ การตั้งกระทู้ถาม และอีกอย่างหนึ่งคือการซักถาม ข้อวิตกของท่านสมาชิกที่ว่า ถ้าเห็นว่าให้ตั้งกระทู้ถามนั้นจะเกิดความลำบากในการที่จะขอทราบเรื่องราวอะไรจากรัฐบาลนั้น คณะกรรมาธิการขอตอบว่าการที่จะขอทราบเรื่องราวอะไรจากรัฐบาลนั้นไม่สู้ยากเลยคือทำเป็นซักถามซึ่งไม่มีผู้บริบของ ถ้าหากว่าเป็นกระทู้ถามแล้ววิตกกันมากกับซักถาม การ

ตั้งกระทู้ถามนั้นเกี่ยวกับการลงมติได้วางใจหรือไม่ได้วางใจในรัฐบาลเมื่อ
 ตอบกระทู้ถามแล้ว เรื่องการซักถามนี้ข้าพเจ้าขอยืนยันว่า ในวิธีการ
 ของรัฐสภาฝรั่งเศสของเขาไม่ยอมให้ตั้งกระทู้ถาม และรัฐบาลไม่จำเป็นต้อง
 จะต้องตอบกระทู้ถามจนกว่าสภาฯ จะรับรองว่าให้ถามได้ คือถ้าเมื่อ
 ท่านสมาชิกได้ตั้งกระทู้ถามขึ้นแล้ว สภาฯ จะต้องรับรองว่ากระทู้ถาม
 นั้นสมควรจะให้ตั้งหรือไม่ มาในตอนหลังนั้นคณะกรรมการธิการได้คัดออก
 รุ้สึกว่าเป็นการหนักไป เพื่อให้เบากว่าของต่างประเทศเขา ของ
 เรายังให้มีผู้รับรองเพียง ๑๕ คน ก็ตั้งกระทู้ถามรัฐบาลได้เท่านั้นเอง
 ที่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญว่าสมาชิกสามารถจะตั้งกระทู้ถามรัฐบาลได้
 แต่การถามนั้น วิธีการในการถาม ต้องมีบัญญัติไว้ ๒ อย่างเด่นชัดคือต้องมี
 กระทู้ถามและ ซักถาม

ขุนประเจตตรุณพนธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิษณุโลก กล่าวว่
 ข้าพเจ้าก็ไม่ทราบทางฝ่ายประเทศฝรั่งเศสว่าเขาจะได้อำนาจอย่างไร เขา
 จะมีรัฐธรรมนูญเหมือนกับมาตรา ๔๐ ของเราหรือไม่ก็ไม่ทราบ แต่ว่า
 ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๐ ของเราเราได้ชี้แจงที่เดียวว่าในที่ประชุมสมา
 ชิกมีสิทธิที่จะตั้งกระทู้ถามรัฐบาลได้ นี่ก็แปลว่าสมาชิกทุกคนมีเอกสิทธิ
 ที่จะถามรัฐบาลได้ โดยไม่ต้องมีผู้รับรอง ถ้าหากว่าจะเอาอย่างนั้นแล้ว
 ข้าพเจ้าจะขอเสนอแปรญัตติเสียใหม่ คือว่าขอให้สภาฯ แปรข้อความใน
 รัฐธรรมนูญมาตรา ๔๐ ว่าจะต้องมีผู้รับรองด้วยหรือไม่ในการที่จะตั้ง
 กระทู้ถามรัฐบาล ข้าพเจ้าขอเสนอเป็นญัตติขอให้ที่ประชุมนี้ตัดความใน
 มาตรานั้น หากว่าไม่มีผู้รับรองขอให้ตัดไป

มีสมาชิกรับรอง

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวว่า ก่อนที่จะตั้งความในรัฐธรรมนูญ ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็น
 กรรมวิธีการด้วยคนหนึ่ง และเป็นผู้แทนของสมาชิกผู้เกี่ยวข้องหลาย
 ข้าพเจ้าเป็นผู้แทนของสภาฯ นี้ได้วางข้อบังคับเป็นกรรมวิธีการได้รับใช้ทาน
 การที่สมาชิกคิดว่าเราทำผิดรัฐธรรมนูญหรือไม่ ข้าพเจ้าขอจึงขอ
 ยำอ่านรัฐธรรมนูญมาตราเดียว ได้ไปรูดอ่านรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๕
 อีกมาตราหนึ่ง เราจะเห็นว่าในการดำเนินการประชุม สภา ผู้แทน
 ราษฎรมีอำนาจที่จะออกข้อบังคับการประชุมและการปรึกษาของสภา เพื่อดำเนิน
 การตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ การตั้งกระทู้ถามในที่ประชุม
 นั้นสภาผู้แทนราษฎรคือพวกเรา พวกท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องหลาย
 แห่งมีอำนาจที่จะออกข้อบังคับให้การประชุมเป็นไปให้ถูกต้องและให้ได้
 ผลดี เกิดอิทธิพลในงานของชาติ เพราะฉะนั้นกรรมวิธีการได้ทำแทน
 ท่านเสรีอภัยรัฐธรรมนูญทุก ๆ มาตรา เพราะฉะนั้นขอท่านผู้เกี่ยวข้องได้
 ศึกษารัฐธรรมนูญอีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะตั้งความลงไป

นายเตียง ไชยภาค ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า
 ข้าพเจ้าขอยืนยันความเห็นว่าตามที่สมาชิกเสนอว่าข้อบังคับนี้ออกขัดกับ
 รัฐธรรมนูญจริง ๆ วิถีที่ความตามมาตรา ๔๐ จริงอยู่เราจะต้องมองดู
 มาตรา ๔๕ เหมือนกัน แต่มาตรา ๔๕ ไม่ใช่จะให้อำนาจออกข้อบังคับ

ให้ชัดต่อรัฐธรรมนูญ เป็นอำนาจที่ให้แก่ดำเนินบทบัญญัติแห่งรัฐ
 ธรรมนูญเท่านั้น ที่ผู้ตั้งสิทธิของสมาชิก ตามมาตรา ๔๐ ในฉบับ
 ภาษาไทยใช้คำว่าสมาชิกทุกคน เมื่อเรามาอ่านมาตรา ๔๒ เราจะเห็นว่าผู้
 ร่างรัฐธรรมนูญมิได้ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรวมกันไม่ต่ำกว่าเท่านั้น
 เท่านั้น นี่หมายถึงพหุพจน์ ในฉบับภาษาอังกฤษใช้ คำ "Has" เป็น
 คำแสดงเอกพจน์ นี่เราจะเห็นได้ว่าวิธีตีความในมาตราผู้ร่างมุ่งหมาย
 จะให้สมาชิกคนหนึ่งคนหนึ่งมีสิทธิโดยปริบูรณ์ ส่วนข้อบังคับเป็นการ
 ตกลงเพื่อทำให้สิทธินี้ไม่บริบูรณ์ สิทธินี้แม้จะถอนไว้ว่าสมาชิกนั้นต้อง
 ปฏิบัติอย่างนั้นอย่างนี้เสียก่อนจึงจะมีสิทธิอันบริบูรณ์ เพราะฉะนั้น
 ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ถูกต้อง ขอให้พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง นี่เป็นการแสดง
 ความเข้าใจในมาตรานี้

ร.ต. ถัด รัตนพันธุ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง ก็กล่าวว่า ตาม
 ที่ผู้แปรญัตติเสนอมาแล้ว ข้าพเจ้าเห็นชอบด้วยอย่างยิ่ง เพราะตาม
 ความหมายมาตรา ๔๐ ได้บังคับไว้ให้สมาชิกมีสิทธิทุกคนแล้ว ถ้าหาก
 ว่าไปทอนสิทธิแล้วไปถือว่ามาตรา ๔๕ ที่จะมาแก้ไขเช่นนั้นข้าพเจ้าไม่
 เห็นเป็นการชอบอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าไม่มีอะไร เพราะมี
 สมาชิกตั้งนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการทอนสิทธิเพื่อลดบด่างรัฐธรรมนูญ
 นี้ไม่ชอบ เพราะฉะนั้นขอให้กลับไปตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๐

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี ก็กล่าวว่า
 ถอนอันข้าพเจ้าอยากจะถือว่ารัฐ ตีกรำคาญเหลือเกิน สมาชิกเวลา

จะพูดอะไรคุณพระกรรมาธิการท่านตั้งเป็นข้อว่าพวกเราคอยจะวิพากษ์ท่าน
 หมดรอบใช้คำพูดอันไม่น่าจะพูดในที่เช่นนั้น เพราะคำเช่นนั้นตามธรรมเนียม
 ก็เข้าใจกันอยู่แล้วเห็นว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้แทนของสมาชิกรัฐสภาผู้เกี่ยวติดอะไร
 เหล่านี้ ด่วนเสียเวลาทั้งนั้น เราควรใช้เนื้อถ้อยกระตือรือร้นดีกว่า
 ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่มีเหตุเกิดเหตุอะไรที่กรรมาธิการทำเช่นนั้น รัฐธรรมนูญ
 ของเราไม่ได้แยกไว้เช่นนั้น เมื่อรัฐธรรมนูญของเราไม่ได้แยกไว้เช่น
 นั้นแล้ว ซึ่งกรรมาธิการได้อ้างว่าในประเทศฝรั่งเศสนั้นถ้าเป็นกระทรวง
 ใดแล้วจะต้องเอามาให้สภาลงมติเสียก่อน ซึ่งสภาเราไม่ต้องทำ
 คงหนักเป็นผลด้วยแล้ว ขอนข้าพเจ้าเองก็ไม่เคยเวียนรัฐธรรมนูญฝรัง
 เศส์ แต่ได้ทราบจากผู้มีความรู้เขาบอกว่ารัฐธรรมนูญฝรั่งเศสนั้นเขา
 มีไว้ว่าเวลาจะตั้งกระทรวงก็ต้องมาเข้าสภาฯ แต่รัฐธรรมนูญของ
 เราหาได้มีบัญญัติไว้เช่นนั้นไม่ เพราะฉะนั้นเราจึงจะเอาอย่างต่างประเทศ
 เช่นของฝรั่งเศสนั้นมาใช้ในเมืองเราหาได้ไม่ ข้าพเจ้าเห็นว่าเราควร
 จะแปดมาตรา ๕๐ แห่งรัฐธรรมนูญของเราโดยเคร่งครัด จึงไม่เห็น
 จำเป็นจะต้องมีมติกรับรองของกระทรวงและข้อซักถาม อีกประการหนึ่ง
 กรรมาธิการก็ควรจะให้เหตุผลด้วยว่าที่แยกต่างหากจากกันนั้นถือหลัก
 อะไร จะได้ลงมติถูกต้องตามที่กรรมาธิการว่าทำได้ โดยอาศัยรัฐธรรมนูญ
 มาตราเท่าไรก็จำไม่ได้ขึ้น การออกข้อบังคับนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าสภาฯ

มีอำนาจออกข้อบังคับใช้ได้จริง แต่ข้อบังคับนั้นจะต้องดำเนินการ
รัฐธรรมนูญ ไม่ใช่รัฐธรรมนูญ

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่
ข้าพเจ้าเห็นชอบด้วยท่านสมาชิกที่กล่าวว่า การออกข้อบังคับการ
ประชุมปรึกษาของสภาฯ ตามมาตรา ๕๕ แห่งรัฐธรรมนูญนั้นจะออก
เพื่อเจตนาให้ขัดกับมาตรา ๕๐ แห่งรัฐธรรมนูญหาได้ไม่ มาตรา ๕๐
แห่งรัฐธรรมนูญที่ บอกว่าสมาชิกทุกคน มีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐบาลนั้น
หมายถึงเสรีภาพ เพราะฉะนั้นการออกข้อบังคับนั้นถ้าจะออกเพื่อทำ
ให้การประชุมในสภาฯ ดำเนินไปโดยสะดวกเรียบร้อยแล้วก็เป็นการสม
ควร ที่เราขอให้มี ข้อ บังคับ ว่าเมื่อตั้งกระทู้ถามต้องมีสมาชิกรับรอง ๕
ท่านดังที่แจ้งมานั้น เพราะเราเห็นประโยชน์ในการที่จะดำเนินการ
ให้เรียบร้อยในที่ประชุมของสภาฯ แต่ว่าการที่กรรมการแก้ไขมา
ใหม่ให้รับรอง ๓๕ คนนี้ ข้าพเจ้า เห็นว่าเป็นการรอนเสรีภาพของ
สมาชิกในที่ประชุมที่จะตั้ง กระทู้ถามต่อรัฐบาลตั้งที่ สมาชิก ทั้ง หดายน
อภิปรายมาแล้ว เพราะฉะนั้นในการที่กรรมการได้รอนเสรีภาพดังเช่น
เราต้องพิจารณาว่าสมาชิกได้อะไรเป็นการแลกเปลี่ยน นี่เป็นหลัก
ธรรมดา ข้าพเจ้าก็คิดแต่ท่านกรรมการผู้หนึ่งแจ้งว่าสมาชิกเมื่อ
ตั้งกระทู้แล้วมีสิทธิที่จะลงมติได้ ๒ ทาง ตามข้อบังคับใหม่คือพิจารณา
ระบียบวาระใหม่ต่อไป หรือลงมติความไว้วางใจรัฐบาล ข้าพเจ้า

เห็นว่าความที่กล่าวมานั้นน่าจะไม่ใช่ของใหม่หรือประโยชน์ส่วนไหนที่เรา
 จะได้รับในกรณีตรอนเสรีภาพไปนั้นเลย เพราะเหตุว่าการลงมติไม่
 ให้ความใจรัฐบาล ถ้าไม่มีผู้เสนอขึ้นแล้วจะลงมติอย่างไรได้ และ
 ในการเสนอญัตติทุก ๆ อย่างนั้น ข้อบังคับก็บอกว่ามีผู้รับรอง ๒ คน
 ในการรอนสิทธิของสมาชิก ในหลักตั้งกระทูตามน ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่
 ได้อะไรตอบแทนเลยตามข้อบังคับที่วางมานี้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่า
 การที่จะมีสมาชิกรับรอง ๑๕ คนนั้นเป็นการไม่ชอบ

เจ้าพระยาศรีธรรมมาทิเบศ กล่าวว่ ข้าพเจ้าอยากจะได้แจ้งในข้อ
 นัดักหน้อยคือในเรื่องที่ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๐ นบอกว่าตั้งกระทูตาม
 นั้นคือคำกล่าวขอมอย จะแปลว่าเป็นคำถามหรือว่าเป็นอย่างไร ที่
 ตามบทกรรมาธิการผู้หนึ่งซึ่งแจ้งนั้น ข้าพเจ้าขอ ถนบสนนว่าในต่างประเทศ
 เขานนม ๒ อย่าง คือเรียก เคอตั้งขึ้นอย่างหนึ่ง กับอีกอย่างหนึ่งเรียก
 อินเคอเปิดเดชัน ๆ นั้นเป็นของที่ใหญ่โต อย่างเมืองฝรั่งเคอตั้งอย่าง
 กรรมาธิการผู้หนึ่งว่าจะต้องลงมติเสียก่อนอนุญาตแล้วจะส่งกระทูให้แต่
 ที่เมืองยังถฤษจะตั้งขออนุญาตต่อสภา เพื่อขออภิปรายทั่วไป แล้วจึง
 จะอภิปรายได้ แต่ส่วนการตั้งชกตามโดยปกตินั้นไม่ต้องมีผู้รับรองก็
 ได้ เพราะฉะนั้นมี ๒ อย่าง ที่จริงข้าพเจ้าเห็นว่าการที่เราวางข้อ
 บังคับที่จะให้ กิจการ ดำเนินให้เป็นระเบียบเรียบร้อยของสภา และจะค
 เดียงหนักเบาเพื่อจะให้ ผลค้ที่สุด สภา นจะวางข้อบังคับใหม่ได้ ได้ ซึ่ง

ถ้าหากว่าสภาฯ ได้ลงมติวางไว้ตามข้อ ๔๕ แล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่า
 ไม่ผิดอย่างไร เพราะเหตุที่ว่าตามที่กรรมการร่างขึ้นมานั้นไม่ได้ตัด
 สิทธิสมาชิกที่ไม่ให้ตั้งกระทู้ ห้ามได้ อยากรู้ไหม แต่เพื่อจะไม่ให้เสีย
 เวลาและเพื่อจะไม่ให้เป็นภาระหนักหน่วงในข้อที่จะตั้งกระทู้ เมื่อเช่นนั้น
 แล้วก็ให้เป็นภาระซักถาม หรือเคอส์ชั้นขรรค์คานนั้น ท่านจะตั้งเกิด
 ได้ว่าความยุ่งยากเกิดขึ้นในสมัยประชุมก่อนนั้นว่าเป็นอย่างไร ในข้อ
 บังคับเดิมข้อ ๔๕ นั้นทำผิดรัฐธรรมนูญแล้วได้ใช้มาตลอดเวลาแล้วก็ไม่
 เสียหายเลย ได้ผลดี ในหนึ่งวันให้มีผู้รับรอง ๔ คน ถ้าจะบังคับ
 ว่ารัฐธรรมนูญมาตรา ๔๐ นั้นไม่มีผู้รับรองเลย นี่เขาก็ร่างข้อบังคับ
 นั้นมาได้ ก็เมื่อเราจะตั้งข้อบังคับใหม่ เกิดเรื่องมาจากว่าสมาชิก
 ผู้หนึ่งได้อ้างว่าอะไรซักถาม อะไรกระทู้ แล้วมีสมาชิกผู้หนึ่งอาสา
 ไปร่างคือหลวงวิจิตรวาทาน ก็ว่าถ้าเป็นกระทู้แล้วก็ต้องมาขออนุมัติต่อ
 สภาฯ เพื่อให้มีแม่จอร์จ ส่วนมากของสมาชิก ที่นร่างมาแล้ว
 เวลาที่มาปรึกษารัฐบาลเห็นว่า ควรจะผ่อนแรงมาคือไม่ต้องลงมติ รัฐบาล
 เตรียมพร้อมที่จะตั้งเวลา แต่ว่าถ้าจะแก้ให้หย่อนลงมา คือว่าไม่
 ต้องให้สภาฯ อนุมัติก่อนเป็นแต่ให้สมาชิกรับรอง ๑๕ คน รัฐบาลก็จะยอม
 ตามนั้น เรื่องที่คณะกรรมการได้ตัดข้อความว่าต้องได้รับอนุมัติของสภาฯ
 นั้นก่อนนั้นออกให้เหลือว่า ๑๕ คน ข้อบังคับเก่ามีว่าให้ผู้รับรอง
 ๔ คน แต่ข้อบังคับใหม่เกี่ยวข้องกับกระทู้ตามธรรมดา เพราะถ้าไม่

คงใจจะให้รัฐบาลออกจากตำแหน่งบ่อยๆ ข้าพเจ้าหวังว่าท่านคงจะไม่
 คิดถึงข้อนี้ เมื่อไม่คิดถึงข้อนี้แล้วซักถามตามธรรมดาโดยไม่ต้องมีผู้
 รับผิดชอบต่อสิ่งที่จริงอยู่ในการที่เขาวางข้อบังคับสำหรับผู้บริบรอนนั้นก็เพื่อจะ
 ให้ความเห็นมากมาตงอภิปรายใหญ่โต และเสียเวลา และถ้ารัฐบาล
 แพ้ในกระทกามุนั้นซึ่งบางขณะจะต้อง ถา ออก ทัง คณะซึ่งเป็นของใหญ่
 ข้าพเจ้าเห็นว่าจะอยู่ในอำนาจของกรรมาธิการ และที่วางนไม่ใช้ระเบียบ
 การสำคัญ และที่วางไว้ นว่าต้องมีผู้บริบรอน ๓๕ คนนี้ ท่านอาจจะ
 หาผู้บริบรอนได้ ไม่เห็นว่าจะเป็นการยากอะไร ข้าพเจ้าเห็นว่าในข้อ
 ที่ว่าอาศัยมาตรา ๔๕ แห่งรัฐธรรมนูญนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าสภาฯ นว่าโดยทาง
 กฎหมายมีอำนาจที่จะวางข้อบังคับ ในทางเช่นนี้ได้ ข้อบังคับตามเดิม
 นั้นมี ๕ คน ซึ่งแต่เดิมต้อง ๕ คนเสมอ แยกให้ขาดกันเพื่ออนุโลม
 ให้เข้ากันอย่างน้อยที่ข้าพเจ้าปรึกษา บางทีจะเบากว่าของเขาเสียอีก
 เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าสภาฯ นี้ไม่น่าจะรังเกียจที่จะรับข้อบังคับที่กรรมา
 ธิการได้แก้ไขมาใหม่

นายเตียง ไชยกาต ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่
 ตามความเข้าใจของข้าพเจ้าว่า ประเด็นคือไปตามที่ขุนประเจต ฯ
 เสนอขึ้นในส่วนความคิดเห็นว่าควรจะมีผู้บริบรอน ๓๕ คนหรือไม่ ข้าพเจ้า
 เองเห็นชอบด้วยกับกรรมาธิการ แต่ประเด็นเช่นนั้น มีว่าตาม
 มาตรา ๔๐ สิทธิที่จะให้แก่มหาชิกนั้นมีว่าสมาชิกทุกคนมีสิทธิที่จะตั้งกระท

ถามรัฐมนตรีในข้อใด ๆ อันเกี่ยวกับการงานในหน้าที่ได้ แต่รัฐมนตรี
 ย่อมทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่ตอบได้... ค่อยไปเข้าพบเจ้าขอประทานโทษต่อท่าน
 รัฐมนตรี ข้อคดีค้านสัก ๓-๔ ข้อ กล่าวคือคำที่ว่ามาตรา ๔๕ ให้
 อำนาจแก่ราษฎรขอให้ โปรดสั่งเกณฑ์ให้ตี มาตรา ๔๕ กล่าวถึงระเบียบ
 การทางฝ่ายบริหาร ไม่ได้กล่าวถึงการตัดสิทธิที่รัฐธรรมนูญในมาตรา
 ๔๐ เขียนไว้ มาตรา นี้ น่าจะเห็นได้ ว่าให้สิทธิแก่สมาชิกคนใดคนหนึ่ง
 หรือทุกคนที่จะตั้งกระทู้ถามรัฐบาลได้ นอกจากนั้นเขียนรัฐธรรมนูญ
 เราดูแง่ เราจะเห็นได้ ว่าเขาจำกัด ถ้าหากว่าจะต้องให้มีผู้รับรอง
 หรือมีจำนวนสมาชิกมากกว่า ๒ คนขึ้นไป เราต้องบ่งได้ว่า ๓ ใน ๓
 หรือจำนวนเท่านี้เท่านี้คน นี้ไม่ได้บ่งไว้ ก็เท่ากับไม่ต้องมี ข้อข้อหนึ่งที่
 ว่าไม่เป็นการตัดสิทธินั้น ขัดพเจ้าขอประทานเถียงว่า ไม่จริง ทำไม
 จะไม่ตัดสิทธิ กฎหมายบอกว่าจะทำอะไรก็ได้ แล้วเรามาจำกัด
 ว่าจะได้ทำได้อันใดอันหนึ่งอย่างนั้น นี้ก็เรียกว่าตัดสิทธิ รัฐธรรมนูญ
 ก็ไม่ได้เขียนไว้ และอีกมาตราหนึ่ง จะเป็นมาตราใดเข้าพเจ้าจำไม่ได้
 มีอยู่ว่าสมาชิกที่ถูกศาลตั้ง ประธานอาจจะสั่งให้ศาลปล่อยตัวไปได้
 ศาลก็บอกว่าจะปล่อยได้ แต่ต้องเอาเงินมาวางตั้งดีแล้วเช่นนั้น จะไม่
 ผิดรัฐธรรมนูญหรือ เป็นเงื่อนไขที่เกี่ยวกับสิทธิ อีกประการหนึ่ง
 พูดถึงต่างประเทศ ข้างเจ้าเคารพต่อความเห็นอันนี้ ข้างเจ้าไม่เถียง
 เลย แต่ว่าอยากจะเถียงอยู่เหมือนกัน รัฐธรรมนูญสำหรับต่างประเทศ
 เขาก็จะไม่เขียนอย่างรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๐ ของเรา ข้างเจ้าก็ยังไม่

ได้อ่าน แต่อย่างไรก็ตาม สำหรับมาตรา ๕๐ นี้ ไม่ได้มีความกำกวม
เลย และตรรกะมีภาษาอังกฤษอีกทีหนึ่ง

ขุนวรดิษฐ์ตรุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าววา
เรื่องข้อบังคับที่โต้เถียงกันอยู่นี้ ถ้าคิดไปจริงๆ แล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่า
เป็นเรื่องสำคัญมากอยู่ทีเดียว เพราะเป็นเหตุทำให้เกิดผลได้เสียของ
พวกราษฎร ผู้แทนราษฎรทุกคนที่ราษฎรได้เลือกขึ้นมา หวังจะให้
เป็นปากเสียงของพวกเรา เพราะฉะนั้นถ้าเมื่อมาถึงสภาฯ แล้ว เรามี
ข้อกฎหมายมาให้เขาได้พูดได้ โดยสะดวก ถ้ามได้โดยสะดวก เช่นนี้แล้ว
ดูเหมือนว่าจะทำให้ความประสงค์ ที่มีอยู่ของพวกเราไม่เป็นไปตามความ
ประสงค์ เพราะเหตุฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่า เป็นข้อสำคัญที่เราจะต้อง
ไตร่ตรองให้ดีที่สุดที่จะได้ เมื่อตามข้อบังคับเดิมที่พูดถึงกระทู้ถามและ
ซักถาม ตามความเห็นของข้าพเจ้ามีอยู่ว่า การซักถามนั้นเนื่องมาจาก
กระทู้ถาม เป็นต้นว่าเราได้ตั้งกระทู้ถามรัฐบาลอย่างไรอย่างหนึ่งแล้ว
รัฐบาลจึงชี้แจง แต่ว่าเรายังสงสัย คราวนั้นเรามาพิจารณาถือว่าเป็นการ
จำเป็นอย่างไรหรือ ที่จะต้องให้มีคนรับรอง ๑๕ ท่าน ข้าพเจ้าจะขอ
ยกตัวอย่างกระทู้ถามให้ฟังสักเรื่องหนึ่ง เป็นต้นว่าราษฎรในจังหวัดที่
ข้าพเจ้าอยู่ทำหน้าที่ ชาวอนาค แต่ที่ว่าชาวอนาคไม่มีทางที่จะจำหน่ายได้ ไป
ต่างประเทศ ข้าพเจ้าก็ตั้งกระทู้ถามรัฐบาลว่ารัฐบาลมีนโยบายอย่างไร

บ้างที่จะทำให้ชาวในจังหวัดที่ข้าพเจ้าอยู่นั้นขายได้คดองๆ กระจุกตามเพียง
 เก้าหมื่นห้าหมื่นบาทก็พอ ปรกติได้ไว้ตรงๆ จำเป็นแล้วหรือที่เราจะต้องไป
 หาคนรับรองถึง ๓๕ คน ข้าพเจ้าก็คิดว่าถ้าจะไม่เป็นการจำเป็นเลย
 หรือว่าเราทราบอยู่แล้วว่าการศึกษาของเราการศึกษาประชาบาลของเรา
 ก้าวหน้าไปอย่างช้าที่สุด เพราะเหตุที่เราขาดแคลนเงิน เช่นนี้ที่เราจะจัดการ
 ให้เต็มเม็ดเต็มหน่วยไม่ได้ ถ้าเราจะต้องกระจุกตามรัฐบาลเพราะเท่าที่
 เป็นอยู่มาแล้ว เงินค่าข้าศึกไม่เร็วทันตามความต้องการของประเทศเท่า
 เป็นการสมควรแล้วหรือที่จะให้ส่งมาซีกไปเที่ยวขอคนรับรองเป็นจำนวน
 มาก เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เป็นการจำเป็นเลย อีกประการหนึ่ง
 ตามความเห็นของคนเรานั้นไม่เหมือนกัน การที่จะไปหาคนที่มีความเห็น
 เหมือนกันถึง ๓๕ คนนั้นเป็นการยากแสนยากทีเดียว เพราะเหตุฉะนั้น
 ถ้าหากว่าพวกเรารูปลงไปว่าจะต้องให้มีคนรับรองถึง ๓๕ คน ตราบ
 ขอบังคับแล้ว ไม่ต้องสงสัยว่าการที่ส่งมาซีกจะถามอะไรรัฐบาลในเรื่อง
 นโยบายแล้วก็หมดปัญหา อีกประการหนึ่งข้าพเจ้าอยากจะกล่าวว่
 อย่างในเมืองนอกคงทยอยมาถึงเมืองฝรั่งเสียแล้ว ว่าทำไมเขาจึงหาคน
 รับรองได้มากถึงเพียงนั้น ก็เพราะเหตุว่าถ้าเมืองนอกเขามี ปาร์ตี้ อยู่
 แล้ว คือเขามีพรรคพวกการเมือง เพราะฉะนั้นอย่าให้รับรองเพียง
 ๓๕ คนเลย ต่อให้ ๒๐ คนก็รับรองได้ เมื่อหัวหน้าปาร์ตี้คนใด
 เห็นด้วยทั้งนั้น แต่เมืองไทยเรามีหรือเปล่า พรรคพวกการเมืองถึง ๓๕
 คน อีกประการหนึ่งเพราะเหตุว่าเราไม่มีปาร์ตี้ตนเอง ข้าพเจ้าจึง

จะต้องเดินไปตามบ้านสมาชิกผู้รักกัน ๆ ขอให้คิดถึงว่าถ้ามากแก่ผู้
 จะตั้งกระทู้ถามเพียงไร เพราะถนนในเขตเมืองไทยเรายังไม่มีปาร์ค
 เอง และเราไม่ควรเดินที่ตรงของบงคับเช่น ในเขตที่ของบงคับ
 เป็นเครื่องหักล้างรัฐธรรมนูญ ขอนซาฟเจ้าเห็นชอบด้วยอย่างยิ่ง ก็
 เมื่อรัฐธรรมนูญมีอยู่ทำไมเมืองไทยตั้งสมาชิกได้พูดเช่นนั้นแล้ว เหตุใด
 มีเมืองไทยที่ตรงของกระทู้ถามของสมาชิกที่ถามแต่เดี๋ยวนั้น เพราะเหตุฉะนั้น
 ซาฟเจ้าจึงเห็นว่าไม่ควรจะให้มีการรับรองเลย สำหรับเมื่อกระทู้ถาม
 เช่นนี้

เจ้าพระยาจักรีธรรมมาธิบาล กล่าวว่า ตามที่ท่านสมาชิกยังข้อใจ
 ยืนยันซาฟเจ้าอยากจะชี้แจง คือเราจะแปลความคำว่าซักถามกับกระทู้
 ถาม ให้แยกเป็นคนละอย่างเดียวกัน โดยมากที่ซาฟเจ้าได้นั่งฟังนั้นถาม
 นโยบายอย่างไร เพื่อจะหาข้อเท็จจริง หรืออยากจรรู้ข้อเท็จจริง เป็น
 การถามไม่ต้องมีผู้รับรองเลย เพราะว่าไม่ต้องการเบียดเบียนรายต่อไป
 อินเทอร์เน็ตเช่นนี้ใหญ่โตมาก คือว่าอย่างนั้นจะทำหรือไม่ จะทำกิจการ
 นั้นหรือไม่ มันเป็นเรื่องขอทราบ เรื่องซักถามตรงกับคำอังกฤษว่าควอดชั่น
 ตามที่ท่านว่าโดยมากรวมอยู่ในควอดชั่นซึ่งเป็นการซักถามสามัญ ซึ่ง
 ท่านจะถามได้ โดยไม่ต้องมีผู้รับรอง อย่างในประเทศญี่ปุ่นนั้น การที่
 จะตั้งอินเทอร์เน็ตเช่นนี้ต้องมีสมาชิกรับรอง ๓๐ คน คือสำหรับข้อ
 เท็จจริง

บุคคลขอศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่
 โดยเฉพาะในการที่จะอภิปรายต่อไป ข้าพเจ้าขออภิปรายในฐานะที่
 เป็นสมาชิก ข้าพเจ้ามีความเห็นพ้องด้วยสมาชิกผู้เสนอว่าตามมาตรา ๔๐
 แห่งรัฐธรรมนูญนั้นมีความมุ่งหมายในการที่จะให้สมาชิกทุกคนมีสิทธิที่จะ
 ตั้งกระทู้ถาม คือมีสิทธิที่จะตั้งอินเควร์เปเลชันแก่รัฐบาลได้ทุกคนในที่
 ประชุมของสภาฯ ซึ่งมีปรากฏชัดอยู่ในฉบับภาษาอังกฤษเป็นความเฉพาะ
 ว่า อินเควร์เปเลชันไม่เกี่ยวกับ เคอส์ชัน อย่างไรก็ตาม ในข้อที่
 เวนจะคิดความในรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๐ นั้นหรือไม่นั้น ข้าพเจ้าคิดว่า
 ตามหลักกฎหมายแล้วไม่ควรจะตีความในเรื่องเช่นนั้น โดยเฉพาะใน
 หน้าที่ของกรรมาธิการ ในทางวางระเบียบแบบแผนแทนท่านสมาชิก
 ทั้งหลาย โดยอาศัยจากข้อบังคับเดิม เรามีคนรับรองอยู่ตัวอย่างหนึ่ง
 อีกอย่างหนึ่งการที่เพิ่มคนขึ้นนั้นเพื่อความสะดวกเพื่อความเรียบร้อย ใน
 การประชุม คือต้องการให้กระทู้ถามนั้นๆ ได้เข้ามาโดยผู้รับรองความ
 เห็นเป็นจำนวนมาก ในเมื่อเวลาจะอภิปราย โดยที่จะไม่ต้องให้กระทู้
 ของพวกเราซึ่งเป็นสมาชิกนั้นเองตกไปอย่างง่าย ๆ ท่านรัฐมนตรีผู้หนึ่งก็
 ได้รับรองแล้วว่า นั่นเป็นข้อกระทู้ถาม

กระทู้ถามเช่นนั้นถ้าพูดโดยเฉพาะรัฐธรรมนูญแล้ว ทุกคนไม่
 มีสิทธิที่จะกระทำ เพราะว่าตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๐ หมายถึงเฉพาะ
 ว่าสิทธิตั้งกระทู้ถาม ไม่ใช่ตั้งข้อซักถามเอาตามอำเภอใจ นี่เป็นข้อ

อย่างหนึ่งที่เรานึกถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่ว่าได้วางระเบียบลงไปว่าให้มีจำนวนผู้รับรองหลายๆ เช่นนั้น นอกจากขอทวงเพื่อความสะดวกในระเบียบของที่ประชุมแล้วที่ประชุมเองแหละ เป็นผู้ออกข้อบังคับนี้ ไม่ใช่โดยทางคณะกรรมการนี้ จะได้ออกข้อบังคับเพื่อบังคับสมาชิกทุกคน คือข้อบังคับควรจะได้รับควมรับรองจากที่ประชุม เพื่อจะให้ใช้ในข้อบังคับหรือไม่ เพื่อจะให้งานสำเร็จไปด้วยเรียบร้อยรวดเร็วหรือไม่ หรือว่าเราจะยอมให้ทุกคนตั้งกระทู้ถามได้ทุกเมื่อ เช่นเวลาที่กำลังอภิปรายกันอยู่ ก็มีผู้ตั้งกระทู้ถามขึ้น ข้าพเจ้าคิดว่าจะทำให้งานของสภาฯ นั้น แทนที่จะดำเนินไปโดยเรียบร้อยนั้นก็ชุกชุก และเป็นเรื่องที่ทุกคนคิดใจสงสัยอะไรก็ตั้งกระทู้ถามได้ทุกเมื่อ ไม่ทำให้ระเบียบของที่ประชุมมันปั่นไปโดยเรียบร้อยรวดเร็วเลย เป็นเรื่องที่สมาชิกผู้แทนราษฎร ทุกคนนั้นควรจะได้พยายาม ระวัง รักษา และผลใน การงานด้วยคณะกรรมการนี้จึงได้พยายามวางระเบียบมันเพื่อให้เป็นระเบียบของที่ประชุม ในข้อตกลงที่ว่าเราจะเอาคนรับรองเพียงใดหรือไม่นี้ ก็ด้วยแต่ที่ประชุมแห่งสภาฯ นี้จะตกลงไปแล้ว เพราะฉะนั้นในข้อนี้ข้าพเจ้าชยาคจะให้ลงมติไปเสียที

พระพิริยชนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวถึงข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งซึ่งแปรญัตติให้ตัดข้อ ๕๖ และ ๕๗ ออก แล้วทำมกรรมการไม่ได้กล่าวในรายงานบันทึก ว่าเมื่อข้าพเจ้าได้ขอให้ตัด

ออกแล้วข้าพเจ้าได้ขอให้เติมคำว่าอะไร แต่ข้าพเจ้าก็ไม่โทษ เพราะการที่โทษกันไปโทษกันมาเป็นกาเวเลี่ยเจลา และข้าพเจ้าก็ไม่อยากจะกล่าวซ้ำตามที่สมาชิกได้กล่าวแล้ว และที่สมาชิกหลายคนได้กล่าวแล้ว ข้าพเจ้าขอรับรองว่าเป็นของถูกต้อง ตามมาตรา ๕๐ แห่งรัฐธรรมนูญนั้นให้อำนาจแก่พวกเราชัดเจนอยู่แล้ว ปัญหาอยู่ที่แต่ละพะนะหน้าเราว่ามาตรา ๕๐ แห่งรัฐธรรมนูญ ถึงแม้ว่าจะใช้ไม่ได้ ก็เรามารวมกันแก้ความมาตรา ๖๓ ที่ว่า “ท่านว่าต้องมาจากคณะรัฐมนตรีทางหนึ่ง หรือมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรวมกัน ฯลฯ” มีอยู่ว่า ถ้ารัฐธรรมนูญไม่ถูกต้องก็แก้รัฐธรรมนูญ ถ้ารัฐธรรมนูญถูกต้องแล้ว การที่จะออกข้อบังคับใดๆซึ่งมีบทห้ามตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๕ นั้นข้าพเจ้าเห็นจะไม่ชอบ เพราะว่า การที่จะออกข้อบังคับให้ขัดกับรัฐธรรมนูญนั้นไม่ชอบอย่างยิ่ง ถ้าท่านแก้รัฐธรรมนูญดังที่ท่านได้ดำเนินการเมื่อด่วนแล้วนั้น ท่านก็ไม่ควรจะออกข้อบังคับให้ขัดกับรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้ายืนยันว่าสิ่งใดที่มีในรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าจะเอาเดี๋ยวดูของข้าพเจ้าให้เปลี่ยน ข้าพเจ้าไม่ยอมให้แก้ ไม่ยอมให้เปลี่ยน

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณ กล่าวหาว่า ในเรื่องข้อบังคับที่จะให้ตั้งกระทรวงมหาด ในชั้นถ้าพิจารณาตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๐ จะเห็นได้ทันทีว่าต่างกับข้อบังคับอย่างไร ข้ออ้างของรัฐบาลก็ดี ของกรรมาธิการก็ดี อธิบายตลกๆไปเท่านั้นเอง ไม่ได้พูดใน

มาตรา ๔๐ อย่างแน่นอน ในมาตรา ๔๐ ว่า สมาชิกทุกคนมีสิทธิตั้ง
 กระตุกได้ทันที ถ้าหากว่าในที่ประชุมไม่ให้ ข้าพเจ้าก็มีสิทธิที่จะตั้งกระตุก
 ตามรัฐธรรมนูญโดยให้มีสมาชิกรับรอง ๓๕ คน ขอให้ดู ดูให้แน่ ว่าใน
 ที่ประชุมขอให้ดูว่าสมาชิกมีสิทธิที่จะตั้งกระตุกตามรัฐธรรมนูญได้ ว่าอย่างนั้น
 ว่าในที่ประชุม ความสำคัญมีอยู่อย่างนั้น ถ้ากฎข้อบังคับใหม่ออก ก็
 ต้องไปหาคนรับรองตั้ง ๓๕ คนอย่างนั้น ตรงตามรัฐธรรมนูญหรือไม่
 ก็ไม่ตรงจะเอามาจากไหนมาให้ตรงเด่า จะตรงไปอย่างไรได้ ข้าพเจ้า
 ก็อ่านหนังสือออกเหมือนกัน ที่ประชุม ขอให้ท่านดูให้ดี ขอให้ท่าน
 กรรมาธิการได้ ไปรื้ออ่านรัฐธรรมนูญดูให้ดี มาตรา ๔๐ ว่า สมาชิก
 ทุกๆคนมีสิทธิตั้งกระตุกตามรัฐธรรมนูญได้ แล้วทั้งมาตรา ๔๕ ก็ว่า สภา
 ผู้แทนราษฎรมีอำนาจตั้งข้อบังคับการประชุมและปรึกษาของสภา ข้อ
 บังคับนั้น ควรจะต้องทำให้ ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ เมื่อออกผิด
 รัฐธรรมนูญเช่นนั้นแล้ว จะโปรดว่ากระไร ขอให้พิจารณาดูให้ดีจะเป็น
 ประโยชน์ โปรดแก้ไขให้ถึงรูปลงรอยกันเถิด ข้าพเจ้าจะมีความชอบคุณ
 กรรมาธิการยิ่งที่เดียว

นายรัฐมนตรี กล่าวว่่า เพื่อจะตัดบทให้สิ้นเข้าข้าพเจ้าขอให้
 ท่านที่ปรึกษาตอบแทน

ทำการแทนประธานสภา ฯ อนุวัติ
 หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร ทรงกล่าวว่่า ปัญหาเรื่องกระตุกตาม
 กฎได้เกิดขึ้นตั้งแต่สมัยประชุมสามัญแล้ว และข้าพเจ้าได้พยายามอธิบาย

๕ . ๕๕๖ ในที่นี้ใครจะขออธิบายอีกทีหนึ่ง และเพื่อจะป้องกัน
 ความเข้าใจผิด ขออย่าให้ นึกถึงคำว่ากระทู้หรือซักถามก่อน ข้าพเจ้า
 ขอใช้คำอังกฤษก่อน และแสดงว่าสภาพของเคสชัน (Question)
 กับอินเทอร์เปดเลชัน (Interpellation) นั้นต่างกันอย่างไร เมื่อแสดง
 สภาพทั้งสองนี้แล้ว จึงจะได้มาเปรียบเทียบกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ
 ของเรากว่า สภาพนั้น ๆ จะเทียบเคียงกับถ้อยคำในภาษาไทยเรา
 อย่างไรจึงจะมีวิธีการที่แบ่งเคสชันกับอินเทอร์เปดเลชัน นี้เป็นวิธีการ
 ของฝรั่งเศส ในอังกฤษไม่มีอินเทอร์เปดเลชัน มีแต่ชื่อเคสชัน
 วิชเคสชันนั้นพูดง่าย ๆ ว่าคำถาม คำถามนั้นอาจจะเป็นว่าถามในข้อเท็จ
 จริงก็ได้ถามในข้อนโยบายก็ได้ ในข้อเท็จจริงนี้ข้าพเจ้าไม่ต้องอธิบาย
 ถ้าจะตั้งคำถามในข้อนโยบายก็ถือถามว่าในเรื่องนี้รัฐบาลจะ ดำเนินการ
 อย่างไร หรือคิดจะคิดดำเนินการอย่างไร นี้เกี่ยวกับข้อนโยบายแต่
 แต่ในการที่ตั้งคำถามหรือเคสชันขึ้นนั้น รัฐบาลมีหน้าที่แต่เพียงจะให้
 คำตอบ ถ้าถามเป็นข้อเท็จจริง ก็ตอบในข้อเท็จจริง ถ้าถามใน
 ข้อนโยบาย ก็คิดว่าคิดจะปฏิบัติการอย่างไร ก็ตอบว่ารัฐบาลคิดจะ
 ปฏิบัติการเช่นนั้น ๆ หรือถ้าเห็นว่ายังไม่เหมาะแก่ประ โยชน์แห่งรัฐ ก็
 เกี่ยวด้วยความปลอดภัย เช่นนี้ยังขอสงวนไม่ตอบ รัฐบาลก็ตอบ
 ว่าเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ ขออย่าเพิ่งตอบ เมื่อรัฐบาลตอบไปแล้ว
 ถ้าใช้วิธีคำถาม ในประเทศอังกฤษเขายอมให้ตั้งคำถามต่อเนื่อง

ไปอีกบ้าง แต่ตามรูปคำถามนั้นคือตั้งคำถามต่อเงื่อนไขไปอีกบ้าง ประมาณ
 อย่างมากที่สุด ๓ คน แต่จุดเป็นเสรีกัน แต่ไม่มีการอภิปราย นี่เป็น
 ข้อสำคัญ คราวนี้มีความข้ออย่างหนึ่ง ฝ่ายเสรีเรียกว่าอินเทอร์เปดเดชัน
 ความมุ่งหมายของอินเทอร์เปดเดชันก็คือเพื่อจะขอให้มีการอภิปรายทั่ว ๆ
 ไปในสภา ๆ จะเป็นเรื่องใด ๆ ก็ตาม โดยมากก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย
 นโยบายที่รัฐบาลปฏิบัติอยู่หรือคำวิญญัติ ความมุ่งหมาย
 ในการที่ขอให้เปิดอภิปรายเช่นนี้ เกี่ยวเนื่องด้วยความไว้วางใจ หรือ
 ไม่ได้ไว้วางใจ รัฐบาลก็หมายความว่า รัฐบาล ในเมื่อตั้งเป็นรัฐบาลขึ้นก็
 มาแสดงนโยบายต่อสภา ได้รับมติไว้วางใจไปครั้งหนึ่งแล้ว แต่
 นโยบายอาจจะตัดแปลงแก้ไขไปได้ หรืออาจจะมามีเหตุการณ์ใหม่เกิด
 ขึ้น ซึ่งรัฐบาลยังไม่ได้แสดงนโยบายก็เห็นได้ ในกรณีเช่นนี้แหละ
 ท่านสมาชิกของสภา ๆ ควรจะมีโอกาสให้ได้แสดงมติว่าไว้วางใจรัฐบาล
 หรือไม่ได้ไว้วางใจรัฐบาลในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง นี่แหละความประสงค์ของอินเทอร์เปด
 เดชัน ก็คือจะขอให้เปิดอภิปรายทั่ว ๆ ไปในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งโดย
 ปกติก็เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล และเมื่ออภิปรายกันแล้วก็ย่อมมีการ
 ลงมติว่าไว้วางใจในรัฐบาลหรือไม่ไว้วางใจในรัฐบาล หรือเดินสาย
 กตาง ซึ่งเรียกว่าผ่านไปยังระเบียบวาระข้อต่อไป นี่เป็นมติอย่าง
 กตาง มติได้ไว้วางใจรัฐบาล มติไม่ได้ไว้วางใจรัฐบาล มติผ่านระเบียบวาระ
 ไป คือหมายความว่าต่อไปเรื่องอื่น ในประเทศอังกฤษเขาไม่มีวิธีที่

ส่งมาชิกตงอินเทอร์เนตเดชั่นขึ้น แต่ว่าเขามีวิธีที่หัวหน้าคณะขอร้องให้รัฐบาลกำหนดวันเปิดอภิปรายทั่วๆไปได้ วิธีของเขาถึงแม้เขาไม่เรียกว่าอินเทอร์เนตเดชั่น แต่เขาก็จริงก็เป็นอินเทอร์เนตเดชั่นนั่นเอง วิธีการมีอยู่ ๒ อย่างนี้ คือ ๑ ตามรัฐบาลในข้อเท็จจริงหรือในความคำวิของรัฐบาลว่าจะปฏิบัติการอย่างไรแล้ว ก็ให้รัฐบาลตอบ เมื่อรัฐบาลตอบแล้วสมาชิกผู้ติดตามอาจจะตั้งข้อถามต่อไปได้อีกประมาณ ๒-๓ ข้อ แต่ไม่มีการอภิปรายทั่วไป ไม่มีการอภิปราย นี้คือเคดส์ชันหรือคำถาม อีกอย่างหนึ่งนั่นคือ อินเทอร์เนตเดชั่น ได้เอาวิธีที่จะเป็นสมาชิกหรือหัวหน้าคณะก็ดี ร้องขอให้รัฐบาลเปิดอภิปรายในนโยบายทั่วไปเพื่อที่จะได้ลงมติได้วางใจ, ไม่ได้วางใจ หรือผ่านระดับยบวาระไป เมื่อได้อธิบายเช่นนั้นแล้ว ขอให้ท่านสมาชิกได้ตรวจดูถ้อยคำในมาตรา ๕๐ ว่าตรงกับวิธีการอย่างไร จริงอยู่ในคำแปลภาษาอังกฤษ แปลคำว่า คณะกรรมการว่าอินเทอร์เนตเดชั่น แต่ข้าพเจ้าได้ตั้งข้อสังเกตไว้ในชั้นนั้นแล้วว่า การที่แปลเช่นนั้นยังกำกวมอยู่ ความยังไม่ถูกต้องแท้ เพราะฉะนั้นเรา จะ ถู้อ คำแปล ภาษาอังกฤษ เป็น หลักฐาน ยังไม่ได้ และในขณะนี้รัฐบาลก็ได้ขอให้ข้าพเจ้าสำรวจคำแปลอยู่แล้ว ข้าพเจ้าจะได้ทำ ความตกลงกับที่ปรึกษาฝรั่งที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนี้ แล้วก็จะได้เสนอ รัฐบาล ก็คือคำบางคำในภาษาอังกฤษยังไม่ตรงกับภาษาไทย เพราะฉะนั้นขอให้ท่านสมาชิกถ้อยคำภาษาไทยเราในมาตรา ๕๐. แต่ก็เปรียบกับ

วิชิต จึงที่ข้าพเจ้าได้อธิบายมา ท่านจะเห็นว่า ถ้าท่านเทียบเช่นนั้นแล้ว
 ภาษาไทยในข้อบังคับของสภา ฯ ฉบับเดิม ซึ่งฉบับใหม่กลับคำ
 เสียทีเดียว คือในข้อบังคับของสภา ฯ ฉบับเดิมนั้นถือว่า กระตุถาม
 เท่ากับเควดั้งขึ้น ส่วนชักถามนั้นไปตรงกับอินเทอร์เปดเดชัน ซึ่งเรียกว่า
 ชักถามในข้อบัญญัติ ข้าราชการที่อ่านข้อบังคับเดิมดูท่านสมาชิกจะเห็นว่า เป็น
 เช่นนั้น แต่เมื่อมาร่างข้อบังคับใหม่ก็เห็นว่าคำว่ากระตุถามนั้นเป็นคำหนัก
 แน่น เป็นคำชัดแจ้ง ings กระตุถามก็เลยจะกลับกันเสียว่าคำถามนั้นเป็นเควดั้งขึ้น
 กระตุถามนั้นเป็นอินเทอร์เปดเดชัน และท่านจะเห็นตามร่าง ใหม่ซึ่งไม่มีอยู่
 ในร่างเดิม เมื่อได้มีชักถามกันแล้วก็จะได้มีการลงมติ ซึ่งแต่ก่อน
 ไม่มี ส่วนจะให้ตรงกับภาษาอังกฤษว่าอินเทอร์เปดเดชัน ลงมติไว้
 วางใจ หรือผ่านระเบียบวาระไป แต่ที่แหละเมื่อทำเช่นนั้นแล้ว จึง
 เห็นว่าไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ อันที่จริง การที่จะตั้งคำถามหรือเควดั้งขึ้น
 โดยไม่มีการอภิปรายโดยทั่วไปนั้น สมาชิกทุก ๆ ท่านควรจะถามได้
 และในเมื่อข้าพเจ้าเป็นกรรมาธิการทางฝ่ายรัฐบาล ข้าพเจ้าก็ได้เสนอ
 ความเห็นเช่นนั้นว่า เมื่อรัฐธรรมนูญของเรา มีความว่าสมาชิกทุกท่าน
 มีสิทธิที่จะตั้งกระตุถามได้ ก็จะต้องให้สิทธิเช่นนั้นแก่ท่านสมาชิก แต่
 ว่าถ้าจะพูดตามนั้นแล้ว กระตุถามของเราควรจะตรงกับที่ฝรั่งเขาว่า
 เควดั้งขึ้น คือแปลว่าไม่มีการอภิปรายต่อไป แต่ตามที่ร่างไว้ นั้นว่า

ผู้ถามแถลงการณ์หรือพูดได้ ออกครึ่งหนึ่ง แต่ตอนนั้นจะแยกออกไปเป็น ๒-๓
 ครั้งเทียบตามแบบอย่างต่างประเทศก็ยอมทำได้ ทั้งความมุ่งหมายที่
 จะเพิ่มชนนิน คืออยากจะให้ สติธิแก่ท่านสมาชิกที่จะถามให้มากขึ้นไป
 คือเนื่องด้วยมาตรา ๕๑ มากกว่า มาตรา ๕๐ มีความว่า “สภาย่อมทรง
 ใ้ซึ่งสิทธิที่จะลงมติความใด ๆ ในรัฐมนตรีรายตัวหรือทั้งคณะ ฯลฯ”
 นี้แหละตรงกับที่วิธีการของอินเทอร์เพลตชัน คือเมื่อขอเปิดอภิปรายทั่ว
 ไปแล้ว สภา ฯ ย่อมลงมติว่าใจกว้างใจรัฐบาล หรือไม่ได้ใจรัฐบาล
 หรือผ่านระเบียบวาระไป เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าคิดว่าทางที่ดีสุดที่จะวาง
 ข้อบังคับให้ตรงกับบทบัญญัติและเจตนาของรัฐธรรมนูญของเรา ก็คือ
 ถัดจากกระทู้ถามนั้นตรงกับกระทู้ถามในข้อบังคับเดิม คือหมายความว่า
 ว่าสมาชิกทุกท่านตั้งกระทู้ถามรัฐบาลในข้อเท็จจริงและในการปฏิบัติของ
 รัฐบาลได้ดังนี้ โดยไม่ต้องมีผู้รับรองแล้ว รัฐบาลตอบก็ตอบตาม
 ใจได้ในรัฐธรรมนูญ คราวนี้เราคงจะเพิ่มวิธีอินเทอร์เพลตชันนั้นขึ้น
 อีก คือวิธีการที่สมาชิกจะขอให้เปิดอภิปรายใดๆทั่วไป ซึ่งแต่ก่อน
 เราใช้คำจำกัดความ ข้าพเจ้าเองเห็นว่าไม่เหมาะ เห็นว่าเรียกว่าเสนอ
 ญัตติขออภิปรายทั่วไปอย่างนี้ชัด ส่วนน้อยคำนี้จะแก้ไขได้ แต่
 เนื้อความนั้นคือขออภิปรายทั่วไป แต่ถึงเข้ากับร่างข้อบังคับที่ได้ร่างไว้
 ใหม่ ว่าเมื่อได้มีการอภิปรายแล้ว ก็มีการลงมติความใจกว้างใน
 รัฐบาล

นายเตียง ไชยกาล ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์กราบทูลว่า
 ตามที่ท่านที่ปรึกษาได้ทรงให้บรรดาอธิบายมา ก็ได้เป็นประโยชน์แก่พวก
 เรามาก แต่เดี๋ยวนี้ปัญหาเราส่งออกไปแล้ว ว่า ขุนประเทศฯ เสนอ
 ญัตติขอให้สภาฯ นัดความในมาตรา ๕๐ ตามที่ท่านที่ปรึกษาทรงอธิบาย
 ขยายมานั้น ขอบพระทานโทษ ออกจะเคยลงไปนิดหน่อย คือไม่ตรงกับ
 ในประเด็น ตามที่ท่านอธิบายมานั้นก็ว่าตาม มาตรา ๕๐ แห่ง
 รัฐธรรมนูญเขียนคำว่าการกระทู้นั้นผิดไป คือควรเขียนเป็นชักตาม ถ้า
 เช่นนั้นในการออกข้อบังคับนั้น อย่างไรก็ดี เราจะต้องตีความตามตัว
 หนังสือนั้นอย่างกว้างก่อน เมื่อตัวหนังสือมีได้เช่นนี้ ในชั้นนี้จะออกข้อ
 บังคับให้ขัดกับรัฐธรรมนูญนั้นไม่เป็นการจำเป็นที่เราจะกระทำ เพราะ
 จะเป็นครั้งแรกที่เรากระทำ อย่างไรก็ดี ขอให้ท่านที่ปรึกษาทรงอธิบาย
 อีกครั้งหนึ่ง ว่ามาตรา ๕๐ คำว่าตง การกระทู้นั้นมีเงื่อนไขอย่างไรบ้าง แล้ว
 ในกระทู้นั้นมีเป็นสองอย่าง อย่างไรเป็นเคอส์ชัน อย่างไรเป็นอินเทอร์
 เฟลเดชัน

นายกรัฐมนตรี ขอให้หม่อมเจ้าจรรณฯ ทรงแถลง
 ประธานสภาฯ อันมัติ

หม่อมเจ้าจรรณไวทยากร จรรณ ทรงกล่าว ว่า กระทั่งตามนั้น
 ข้าพเจ้าเคยอธิบายแต่ในสมัยสามัญแล้ว ว่าจะถามเรื่องอะไรก็ได้ และ
 เมื่อข้าพเจ้าอธิบายเมื่อก่อน ข้าพเจ้าก็ได้พูดซ้ำอีก ว่าจะถามในข้อเท็จ

จริงก็ได้ หรือในการปฏิบัติของรัฐบาลก็ได้ แต่ส่วนคำตอบของรัฐบาล
 นั้น รัฐบาลก็ตอบทางรัฐธรรมนูญ คือแปลว่า เมื่อเห็นว่ายังไม่ควร
 จะเบ็ดเสร็จ รัฐบาลก็บอกว่าขอสงวนไว้ ยังไม่ตอบ แล้วเมื่อควรจะ
 ตอบเท่าใดก็ตอบไป เมื่อตอบไปแล้วท่านสมาชิกผู้หนึ่งก็ควรจะมีโอกาส
 แสดงการวินิจฉัย ความข้อบังคับที่วางไว้ใหม่นี้ครั้งเดียว แต่ความแบบ
 อย่างต่างประเทศนั้นเขาให้ตั้งคำถามต่อไปได้อีกสัก ๒-๓ ครั้ง แล้วแต่
 ประธานจะอนุญาต แต่โดยมากเขาไม่ถามมากกว่า ๓ ครั้ง ไม่ใช่แสดง
 การณ์ ต้องถามต่อ เพราะฉะนั้นตามที่วางไว้ขณะนี้ ท่านสมาชิกทุกท่าน
 ตามมาตรา ๕๐ นี้ ข้าพเจ้าเห็นว่ามัตติทิตที่จะตั้งกระทู้ถามรัฐบาลในข้อ
 ใด ๆ ก็ได้ แล้วรัฐบาลก็ตอบตามรัฐธรรมนูญ แต่ไม่มีการอภิปราย
 ทั่วไป และไม่มีการลงมติความไว้วางใจต่อเนื่องจากการอภิปรายนั้น ที่
 ร่างขึ้นใหม่ชุกจะทำให้สิทธิของท่านสมาชิกเพิ่มเติมขึ้น คือให้โอกาส
 แก่สมาชิกลงมติความไว้วางใจโดยไม่ต้องตั้งญัตติขึ้นโดยตรงว่า ขอ
 ลงมติความไว้วางใจในรัฐบาล คืออาจจะมีการเกรงอกเกรงใจอะไรกัน
 คือมุ่งหมายที่จะเปิดโอกาสให้อีกชั้นหนึ่ง จึงมีวิธีให้ขออภิปรายทั่ว
 ไปได้ และรัฐบาลก็จะกำหนดวันอภิปรายทั่วไปในเรื่องที่ถามนั้น เมื่อ
 อภิปรายกันแล้วก็มีการลงมติ ข้อแตกต่างมีอยู่ดังนี้ เพราะฉะนั้นถ้า
 จะเอากระทู้ถามแล้ว ไม่มีการอภิปราย แล้วสมาชิกทุกท่านยอมทำได้
 เดี๋ยวควรจะมีมติเช่นนั้น และทางรัฐบาลก็ไม่ขัดข้อง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ข้าพเจ้าได้บ่ด้อยให้อภิปราย
กันมาชั่วโมงเศษแล้ว อยากรจะขอกถามที่ประชุมเสียก่อนว่่าจะประสงค์
อภิปรายต่อไปหรือจะมีบ่ดการอภิปรายเสียสักที

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดชุนันซ์ กล่าวว่่า ควรจะ
อภิปรายอันต่อไป

ขุนวรสิทธิ์ฐิตนฤณเวชย์ วับริบรอง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ท่านผู้ใดเห็น ว่่าควร จะ
อภิปรายต่อไป โปรดยกมือขึ้น.....

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวว่่า เดียวนี้
บ่ปัญหาบ่เกิดเป็นสองข้อ คือข้อหนึ่ง เรื่องมีบ่ดอภิปรายหรือไม่มีบ่ด ข้อ
หนึ่งมีผู้เสนอแปรญัตติ.....

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า นั้นดี เมื่อมีบ่ดอภิปรายแล้ว
จะได้ให้โหวตในเรื่องแปรญัตติ

ขุนวรสิทธิ์ฐิตนฤณเวชย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่่า
สมาชิกผู้หนึ่งเสนอว่่าให้ อภิปรายต่อไป และข้าพเจ้าก็วับริบรอง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า เดียว ๆ ยังไม่ได้อนุญาตให้
พูด นายไต่จะว่่าอย่างไร

นายไต่ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่่า เมื่อ

ท่านประธานบอกว่า ใครเห็นควรบีตอภิปราย และมีผู้ยกมือแล้ว แล้วถามต่อไปว่าใครเห็นควรจะมีอภิปรายก็มีผู้ยกมือแล้ว.....

ทำการประธานสภา ฯ กล่าว่า นั้นยังไม่ได้รับรายงานคะแนนเลย มีผู้ลุกขึ้นซึ่งพูดเสียก่อน คราวนี้เราจะได้ทราบคะแนนต่อไป

พ.ร.ต. พระยาศรยุทธเสนี ร.น. กล่าว่า ประธานกำลังยืนอยู่ยืนพูดผิดระเบียบ

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าว่า ถ้าเช่นนั้น ท่านประธานอย่าขยับเสมือ ขอให้นั่งลงบ้าง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าว่า ไม่ใช่ยื่นเสมือ ขอให้เลิกการโต้เถียง ได้ใจเด็ดในเรื่องการอภิปราย ท่านผู้ใดเห็นควรจะมีอภิปรายโปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง ๘ คน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าว่า ท่านผู้ใดเห็นควรจะมีอภิปรายต่อไป โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง ๒๓ คน เพราะฉะนั้นเป็นอันว่ามีอภิปรายกันต่อไป

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าว่า ในเรื่องที่ท่านที่ปรึกษาได้ทรงอธิบายถึงมาตรา ๔๐ ในเรื่องเกี่ยวกับข้อบังคับที่เสนออยู่ในเวลานี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าขัดกันเสียแล้ว คือเราไม่ได้ความแน่ว่า

ในมาตรา ๕๐ เป็นเคอส์ชั้นหรืออินเทอร์เปิดเดชั่น อย่างที่ท่านที่ปรึกษา
ทรงอธิบาย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงอยากจะขอให้ท่านที่ปรึกษาทรง
อธิบายให้ชัดคัตที่เดี่ยวน่า ตามมาตรา ๕๐ แห่งรัฐธรรมนูญของเรา
นั้น ความเห็นของท่านทรงเห็นเป็นอย่างไรร เราพิจารณาให้ชัดคัตที่เดี่ยวน่า
ความในมาตรา ๕๐ นั้นชัดไปอย่างไร ข้อบังคับซึ่งจะออกตามรัฐธรรมนูญ
จะขัดกันไม่ได้

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ขออนุมัติให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร
วรรณ ทรงแถลง

ทำการแทนประธานสภา ฯ อนุมัติ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรรณ ทรงแถลงว่า ตามความ
เห็นของข้าพเจ้าเห็นว่า มาตรา ๕๐ นี้เกี่ยวกับที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า
เคอส์ชั้น คือหมายความว่า ท่านสมาชิกทุกท่านมีสิทธิที่จะตั้งกระทู้ถาม
ในเรื่องใดๆแก่รัฐบาลได้ โดยไม่มีผู้รับรอง แต่ทำไมมีการอภิปราย
เพราะในรัฐธรรมนูญก็มีได้ มีบอกไว้ และตามคำที่ว่ารัฐบาลมีสิทธิจะไม่
ตอบ หมายความว่าถามกับตอบ แต่ในส่วนอินเทอร์เปิดเดชั่นนั้น
รัฐบาลไม่ได้ตอบ รัฐบาลอภิปรายด้วย ต่างคนต่างอภิปรายๆ ทั่วๆ
ไป เพราะฉะนั้นตามความเห็นของข้าพเจ้าเห็นว่า ถ้าตกลงในข้อบังคับ
ว่าจะตั้งกระทู้ถามได้ โดยไม่มีผู้รับรอง ส่วนเมื่อรัฐบาลตอบแล้ว ท่าน
สมาชิกนั้นจะพูดต่อไปได้ออกอย่างไรนั้นแต่ที่ประชุมจะตกลงตามข้อ
บังคับที่วางใหม่นี้ ถ้าพูดได้อีกครั้งหนึ่ง ในข้อนี้ข้าพเจ้าไม่เกี่ยวข้องด้วย

ผู้ใดแต่สภาจะตกลงว่าจะถูกขึ้นพูดได้อีกครั้งหนึ่งหรือจะเป็นสองครั้ง
 หรือสามครั้ง หรือแต่ประธานจะอนุญาต นี้เกี่ยวกับข้อ ๕๐ แต่
 แต่ร่างใหม่ที่เกี่ยวข้องกับอินเทอเปเลชันนั้น ควรจะโยงเข้าในมาตรา ๕๑
 เพราะอันที่จริงเกี่ยวข้องกับมาตรา ๕๑ ปัญหาที่จะพิจารณาคือไปก็ว่ามี
 ควรจะมีในข้อบังคับว่า สมาชิกอาจจะเสนอญัตติขอให้อภิปรายทั่วไป
 ได้หรือไม่ ซึ่งเวลานี้ยังไม่อยู่ในข้อบังคับ ถ้าสภาฯ ตกลงว่าควรจะมี
 มีญัตติขออภิปรายทั่วไปอย่างนี้ได้แล้ว ควรกำหนดลงไปว่า มีผู้รับรอง
 กี่ท่าน เพราะญัตติเช่นนี้จะต่อเนื่องไปถึงญัตติ ลงมติความไว้วางใจใน
 รัฐบาลก็ควรจะมีผู้รับรอง จะเป็น ๕ ท่าน ๕ ท่านก็แล้วแต่สภาฯ
 จะได้กำหนด

ขุนศรีสุทนต์เวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
 ตามที่ท่านที่ปรึกษาได้ทรงอธิบายไม่ตรงกับปัญหาที่โต้เถียงกัน ในข้อที่
 ว่ากระทู้ถามจะต้องมีคนรับรอง ๑๕ คนหรือไม่ ทั้งนี้เราพูดกันเฉพาะ
 รัฐธรรมนูญ กระทู้ถามใดๆ จะเป็นชนิดไหนก็ตาม ในนั้นไม่ปรากฏ
 ว่าจะต้องมีเงื่อนไขว่า จะต้องมีคนรับรองกี่คน เพราะเหตุฉะนั้นใน
 ข้อนี้ ในข้อที่เราจะต้องตีให้กระจ่างว่า อันไหนถูกแน่จึงจะไม่ผิดรัฐ
 ธรรมนูญ !

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี กล่าวว่ คือตามที่เป่ามาตรา ๕๐ แห่ง
 รัฐธรรมนูญ เป็นถ้อยคำที่เถียงกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าอธิบายแต่ก่อน

* ที่ใช้ค่าแปลอังกฤษกำกับมาด้วย แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าความประสงค์ของ
 มาตรา ๕๐ มุ่งหมายถึงเขตชั้นเท่านั้น เมื่อมุ่งไปในเขตชั้นเท่านั้น
 ทางฝ่ายรัฐบาลก็ไม่อยากจะให้มันยุ่งเหยิงกันยุ่งยาก เมื่อเรามุ่งถึง
 เขตชั้น เราทำได้ตามรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นขอเติมชั้นใหม่ จะต้อง
 คิดออกหมด ข้อที่เขียนจะต้องคิดออก แต่ถ้ามองการจะเรียกว่าตั้งกระทู้
 หรือซักถามอะไรก็ได้ แต่ข้าพเจ้าขอยืนยันคำว่าเขตชั้นนั้น ท่านจะเขตชั้น
 ได้ และรัฐบาลจะตอบหรือไม่ก็โดยอำนาจของมาตรา ๕๐ แต่ข้อสำคัญ
 ตามไม่มีการอภิปราย เพราะเหตุว่าตามมาตรา ๕๕ แต่ว่ารัฐบาลจะ
 ตอบก็ได้ ไม่ตอบก็ได้ ตามนี้ตรงกับเขตชั้น เพราะฉะนั้นเมื่อเราจะ
 รับรองในข้อนี้แล้ว ข้อที่จะคิดข้อบังคับออก ตามข้อ ๕๖ นี้ถ้าจะคิดออก
 ได้แล้ว เขียนอนุโลมตามมาตรา ๕๐ ว่า กระทู้ถามหรืออะไรเป็น
 เขตชั้นแล้ว รัฐบาลมีอำนาจจะตอบเว้นแต่ว่าการตอบ ถ้าเสียหาย
 รัฐบาลไม่ตอบได้ เพราะฉะนั้นก็ไม่ควรจะมีอภิปรายต่อไป รัฐบาลยอม
 รับเรื่องนี้ แต่ขอให้เข้าใจว่า ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๐ ไม่มีการ
 อภิปราย

พ. ร. ต. พระยาศรยุทธเสณี ร. น. กล่าวหาว่า บัญญัติเพราะหน้า
 เวदानุสาคความหมายแห่งรัฐธรรมนูญ ก็คือคำว่ากระทู้ ซึ่งสมาชิกได้
 ขอความเห็นจากท่านที่ปรึกษาแล้ว หมายความว่ากระทู้ ท่านที่ปรึกษาได้

อธิบายได้ว่าหมายความว่าคำถาม ซึ่งเราเข้าใจกันว่าเป็นคำถามธรรมดา ซึ่งสมาชิกทุกคนมีสิทธิ์ที่จะถามได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่า ถ้าจะถกกันในเรื่องข้อต่อไปแล้วไม่ตกลงกัน ให้แน่นอนเสียก่อนว่ากระทู้เป็นคำถาม แล้วจะเสียเวลาออกไป ข้าพเจ้าใคร่จะเสนอความเห็นในฐานะที่เป็นสมาชิกผู้หนึ่งว่า ถ้าจะรับหรือไม่ว่า กระทู้หมายความว่า เป็นคำถามอย่างที่ท่านที่ปรึกษาอธิบาย เมื่อรับหรือแล้วก็มีขอให้ท่านที่ปรึกษาไปร่างข้อ ๕๖, ๕๗ มาใหม่ แล้วเราก็จะได้พิจารณาข้ออื่น ๆ ต่อไป

หัตถวงวรวิศิษฏ์วิชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าววา เพื่อความแน่นอนขอให้เจ้าคุณมานวราชเสด็จ ซึ่งเป็นผู้ร่าง รัฐธรรมนูญฉบับถาวร อธิบายถึงความหมายของคำว่ากระทู้ถามในมาตรา ๔๐

พระยามานวราชเสด็จ กล่าววา ที่ท่านสมาชิกให้เกียรติ ยศแก่ข้าพเจ้าเป็นผู้ร่างข้าพเจ้ายอมรับในทันที แต่ในความตั้งใจที่ข้าพเจ้าเขียนเสนอร่างรัฐธรรมนูญมาตรานี้ไม่ได้ คิดจะให้อันฟลุ่ออนซ์รัฐบาลอย่างไรเลย ตามความในมาตรา ๔๐ ต้องการให้ซักถามเท่านั้นเอง ส่วนอันเตอร์เปิดเดชั่น ตั้งใจจะให้อยู่ในมาตรา ๔๑ แต่ด้วยเหตุได้ไม่ทราบ การแปลจึงได้แปลคำกระทู้ถามถามว่าอัน.เทอร์เปิดเดชั่น ความจริงข้าพเจ้าเสนอร่างเดิมเป็นคำถามด้วยซ้ำไป แต่มีสมาชิกในครั้งกระนั้นบอกว่าคำถามเป็นคำถามสำหรับสภาฯ ความตั้งใจเดิมเป็นเช่นนั้น เมื่อเป็นอย่างนี้แล้วแต่ที่ประชุมคณะวิสามัญ

ขุนประเจตกรุณพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิษณุโลก กล่าวว่
 ที่จริงเรื่องนั้นข้าพเจ้าเอง ผู้ใดก็ไม่อยากให้เสียเวลาในสภาฯ มากนัก
 เพราะรู้สึกคุณค่าในสภาฯ มากเหมือนกัน เพราะเป็นการจำเป็น เพราะ
 เหตุว่าการตั้งกระทู้ถามรัฐบาลเป็น การสำคัญ อย่างหนึ่งในการที่ เรียกว่า
 ควบคุมรัฐบาลเหมือนกัน ถ้าหากที่หาหนที่ปรึกษาได้ตรงอธิบายเมื่อก่อน
 ข้าพเจ้าจำได้นั่นเองว่า เป็นความลำบากที่ได้ทรง อธิบายเมื่อบัด
 คือเมื่อบัดนั้นทรงอธิบายว่า กระทู้ มีสองชนิด ชนิดหนึ่งเรียกว่า
 กระทู้ ข้อเท็จจริง ชนิดที่สองเรียกว่ากระทู้ โนบาย กระทู้ ข้อเท็จจริง
 นั้นได้ทรงอธิบายไว้ว่า เมื่อสมาชิกผู้ใดได้ตั้งกระทู้มาแล้ว ก็จะต้อง
 ไปยังรัฐบาล รัฐบาลก็จะได้ออบ การตอบของรัฐบาลนั้นอาจจะ
 ตอบได้ ก็คือตอบทางด้านงานโฆษณาการ โดยตรงหนึ่งคือพิมพ์
 หรือส่งทางวิทยุกระจายเสียงทางหนึ่ง อีกทางหนึ่งส่งไปยังเจ้าของ
 กระทู้ นั้นเป็นข้อเท็จจริง ส่วนกระทู้ ที่เกี่ยวกับนโยบายนั้นทรงอธิบาย
 ไว้ว่า คือกระทู้ ที่ถามรัฐบาลถึงเรื่องการจะดำเนินการเกี่ยวกับนโยบาย
 ซึ่งรัฐบาลจะจัดทำ กระทู้ชนิดนี้ทรงอธิบายต่อไปว่าถ้าหากว่าเมื่อ
 รัฐบาลจะตอบจะต้องนำเข้ามาตอบในสภาฯ เมื่อตอบเสร็จแล้ว ผู้ใด
 ที่มีข้อข้องใจสงสัยในคำตอบของ รัฐบาลในแง่ใด ๆ ก็ตามรถที่จะซัก
 ถามได้ คือหมายความว่าซักถามนั้นเป็นตระกูลตระกูลของกระทู้เท่านั้น
 เมื่อซักถามกันถึงขนาดที่ยังไม่เป็นที่พอใจแล้ว นั้นแหละจึงอาจจะ

เสนอมติไม่ได้วางใจหรืออะไรต่อไปได้ นั้นความจริงเป็นเช่นนั้น คือ
 หมายความว่าไม่ได้แยกกระท่อออกไปเป็นอีกอย่างหนึ่ง ทรงอธิบายว่า
 กระท่อมมี ๒ ชนิด เราปฏิบัติกันเรียบร้อยมา จนกระทั่งบัดนี้ก็ยัง
 ได้รับบุญจากเดชาธิการว่ามีผู้ตั้งกระท่อมแล้ว ก็เมื่อหมายเหตุว่า
 เป็นข้อเท็จจริง หรืออธิบายไม่ได้เหมือนกับได้ทรงอธิบายเมื่อก่อนเลย
 เพราะฉะนั้นในมาตรา ๕๐ ที่ว่าตั้งมาชิกทั้งหลาย มีมติที่จะตั้งกระท่อม
 ได้นั้น ถ้าสำหรับข้าพเจ้าเองข้าพเจ้าเข้าใจว่ามีมติที่จะตั้งกระท่อม
 ได้ ทั้งข้อนี้ขอยายและข้อเท็จจริง หรือจะเกิดขึ้นมาพูดอย่างที่ท่านที่
 ปรีกษาทรงอธิบายว่า มติที่จะตั้งกระท่อมและข้อตั้งถามทั้งสองอย่าง
 ด้วยกัน คราวนี้ในเรื่องข้อบังคับของเวลาที่ใช้มาแต่เดิม ข้อ ๖๕
 เราใช้กันมาเป็นเวลานานจนกระทั่งเคยจน แต่เดิมว่ามีผู้ที่จะตั้งกระท่อมจะ
 ต้องมีผู้รับรอง ๕ คน ทำไมไม่บอกว่าจะมีรัฐธรรมนูญ ข้อบังคับ
 ข้าพเจ้าเองก็ไม่ได้เข้ามาฟังปรีกษาคด้วย แต่ทำไมเขากำลังจะไปข้าพเจ้า
 ก็ไม่ทราบ เมื่อข้าพเจ้าได้มีโอกาสกับเขา ข้าพเจ้าก็ทวงแล้ว ที่ขอ
 ให้เป็นไปตามเดิมนี้ คือหมายความว่าผู้เสนอแปรญัตติให้มีผู้รับรอง
 ๕ คนตามข้อบังคับเดิม ประการหนึ่งข้าพเจ้าคิดว่าการตั้งกระท่อมมาชิก
 บางคนอาจจะตั้งกระท่อมที่ไม่น่าจะเป็นประโยชน์ เช่นถามว่า บ้าน
 ข้าราชการพึง รัฐบาลจะจัดการซ่อมเมื่อไร นี่กระท่อเช่นนั้นไม่ควรจะ
 เข้ามาในสภาฯ จึงมีตั้งมาชิกคอยกำกับไว้ ๕ คน นั้นข้อหนึ่ง หรือ
 บางคนอาจจะเคยตรงไปยังกว่านั้นก็ได้ เช่นถามว่าหนุ่คานในประเทศ

สยามมีอยู่เท่าไร คำถามเช่นนี้รัฐบาลอาจจะเสียเงินเสียทองไปตำรวจดู
ถ้ามีสัมมาชิกคอยกำกับไว้แล้ว ก็จะเป็นการป้องกันที่ไม่ให้สัมมาชิกตั้ง
คำถามที่ไม่เป็นประโยชน์นั้น ที่ข้าพเจ้ายังคงขอให้ผู้มีรับรองเพียง
๕ คน แต่ถ้อยข้อหนึ่งเห็นว่าเป็นการจำเป็น ถ้าหากว่าเราจะไม่มี
สัมมาชิกรับรองเสียเลย การซักถามข้อเท็จจริงนั้นจะมากมายเหลืออดอัน
ขึ้นทุก ๆ ที่แล้วจะทำให้ค่าของกระตุนนั้นเลื่อนไป ด้วยเหตุนี้แหละข้าพเจ้า
จึงได้ให้ผู้มีรับรองเพียง ๕ คน แต่เดี๋ยวนี้มีปัญหาว่าจะเอา ๓๕ คน
แล้ว ข้าพเจ้าก็ได้เสนอโดยมีผู้มีรับรองถูกต้องแล้ว จึงขอให้สภาฯ
เปลี่ยนแปลงในรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๐ ข้าพเจ้าอยากจะให้ที่ประชุม
ได้ปรึกษาหารือกันโดยมติของข้าพเจ้า ซึ่งมีผู้มีรับรองถูกต้องนั้น
แล้วด้วย

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเข็ค กล่าวว่า ขอนเพื่อจะตั้งปัญหาถ้า
จะเอาตามข้อบังคับเดิม รัฐบาลก็ไม่ขัดข้อง ตามข้อ ๖๕ โดยไม่
ต้องแก้ไขอะไรเลย ยกเอามาได้ก็แล้วกัน

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่า ข้าพเจ้าได้ฟังมานานแล้ว
รู้สึกว่าความเห็นของทนายสยามกคดี ทางฝ่ายรัฐบาลก็ดี เท่าที่
ท่านที่ปรึกษาทรงอธิบายมาแล้วก็ดี ข้าพเจ้ารู้สึกตรงกันทั้งนั้น แต่
เป็นปัญหาด้วยเรื่องคำ คือว่าไทยเราแต่เดิมมา ไม่มีสภาฯ เพิ่ง
มาเกิดมีขึ้น เพราะฉะนั้นคำว่าเคอส์ชันกับอินเทอร์เปดเดชัน อะไร ๆ

เหล่านี้ไม่มี เพราะฉะนั้นเมื่อเราจำเป็นจะต้องทำขึ้นใหม่ เราจะต้อง
 ทาล่าอะไรสักคำหนึ่งมา ขท ให้ตรงกับ อะไร อันหนึ่ง แล้วใน
 รัฐธรรมนูญตามที่สมาชิกได้ชี้มาแต่อย่างใด กระทั่งถามเท่ากับเคดส์ชั้น
 แล้วเคดส์ชั้นอาจจะแบ่งเป็นสองคือ เคดส์ชั้น ทางนโยบาย แล้วเคดส์ชั้น
 ทางธรรมดา เพราะฉะนั้นเมื่อเกิดมีคำวินิจฉัยที่เออเปิดเคดส์ชั้นอีกคำหนึ่ง
 ข้าพเจ้าเข้าใจว่าเราจะทั้งข้อ ๕๐ และ ๕๗ นี้ได้ โดยเหตุที่ว่าเราจะ
 ไม่ต้องมีรัฐธรรมนูญ เคดส์ชั้นเราถือว่ากระทัดรัด กระทั่งเราแบ่ง
 เป็นสอง เพราะฉะนั้นเราจำเป็นจะต้องเพิ่มข้อขึ้นอีกข้อหนึ่ง จะเป็น
 ๕๗ ก. หรือ ข. หรืออะไรก็ตาม เราเรียกว่าอะไรอันหนึ่ง แล้วเรา
 ให้ท่านที่ปรึกษาหาคำใดมาซึ่งมีความแน่นอนว่าเออเปิดเคดส์ชั้น แล้ว
 อาจถูกต้องไปว่าเออเปิดเคดส์ชั้นจำเป็นจะต้องมีคนรับรอง ๑๕ คน ถ้า
 จะพูดถึงรัฐธรรมนูญถึง ๖๖ ข้อแล้วก็ไม่ผิด สร่างเค้าก็ไม่ผิด เพราะ
 เรายังคำอีกประเภทหนึ่งขึ้นมา เมื่อพูดถึงรัฐธรรมนูญของเรา เราก็
 ไม่ผิด หมดการโต้เถียงกัน คือเราไปเพิ่มอีกอันหนึ่งว่า การที่จะ
 ให้รัฐมาลงยอมหรือไม่ยอมจำเป็นจะต้องให้ลำบากหน่อย ไม่ใช่ทำกัน
 ได้ง่าย ๆ เพราะฉะนั้นเราเพิ่มคำอีกคำหนึ่ง ข้าพเจ้าภาษาไทยก็ไม่เก่ง
 หาไม่ถูกเรียกไม่ถูก เราหาคำอะไรมา อีกคำหนึ่งเดี๋ยวก่อน คัดปัญหา
 ได้เถียง

นายกรัฐมนตรีนั่งขออนุมัติให้หม่อมเจ้าวรรณไฉยากร จรจรณ

ทรงเถียง

ทำการแทนประธานสภาฯ ขณุมัติ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงกล่าวถึง ท่านสมาชิก
 ที่พูดสุดท้ายนี้เข้าใจคำอธิบายของข้าพเจ้าถูกต้องแล้ว ส่วนท่านสมาชิก
 คนก่อนเข้าใจไขว้เขว ข้าพเจ้าได้ชี้แจงแล้วว่า ภาระนั้นจะเป็นข้อ
 เท็จจริงก็ได้ โน้มนายก็ได้ แต่ส่วนคำว่าอินเทอร์เน็ตที่เปิดเดชนที่เพิ่มเติม
 ต่างกัน เพราะว่าต่างคนอธิบายทั่วไป และตามข้อบังคับเดิมคือเช่น
 นี้ ภาระที่แบ่งออกไปเป็นสองประเภท ประเภทหนึ่งข้อเท็จจริงกับ
 ประเภทหนึ่งคือข้อนโยบาย ถ้าเป็นข้อนโยบายแล้ว ชักถามต่อไป
 อีกได้เพียงสอง สามครั้ง แต่การชักถามนั้น เพื่อให้เข้าใจแจ่ม
 แจงว่ามีนโยบายอย่างไร ไม่ใช่อธิบายว่านโยบายนั้นควรหรือไม่
 ควร ซึ่งเป็นอีกปัญหาหนึ่งเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับมติ
 ความไว้วางใจตามมาตรา ๕๓ เพราะฉะนั้นถ้าท่านสมาชิกยังข้องใจใน
 คำอธิบายของข้าพเจ้า อันที่จริงไม่ขัดกัน ตามที่ข้าพเจ้าได้อธิบายก็
 ตรงกับความเข้าใจของท่าน คราวนี้ถ้าท่านจะให้ มีคนรับรอง ๕ คน
 อย่างเดิม รัฐบาลก็ไม่ขัดข้อง แต่ถ้าท่านสมาชิกจะให้ ตัดความว่าทุก
 คนโดยไม่มีผู้รับรองแล้ว รัฐบาลก็ไม่ขัดข้องเหมือนกัน ในเรื่องนี้ถ้า
 จะตกลงตามที่ท่านกรรมาธิการเสนอให้ข้าพเจ้าไปคิดร่างมาแล้ว ข้าพเจ้า
 คิดว่าทำเช่นนั้นจะดีกว่า คือ มอบให้กรรมาธิการ คณะเดิมแล้วให้เอา
 ข้าพเจ้าไปสันทบด้วย อย่างนั้นเชื่อว่าจะทำให้ความตกลงทุกอย่างกันได้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ มีปัญหาที่ชื่อว่าข้อแปรญัตติ ที่ท่านสมาชิกเสนอขึ้นมาหนึ่ง แล้วท่านประธานกรรมการเมื่อได้ ฟังคำอธิบายของท่านที่ปรึกษาแล้วมีความเห็นว่า ควรจะมอบเรื่องน ไปให้ท่านที่ปรึกษาช่วยทรงร่างเพื่อให้เข้ากัน ทางฝ่ายรัฐบาลไม่มีความ ขัดข้องในจำนวนผู้ที่ได้รับรองญัตติ เมื่อเช่นนี้แล้วญัตติที่ท่านสมาชิก เปรียบมานั้นก็ควรจะเป็นที่พอใจได้กระมัง ถ้าท่านสมาชิกผู้แปรญัตติพอ ใจแล้ว เราก็จะได้พิจารณาเห็นว่าจะยื่นได้ตามร่างเดิมคือจำนวนเดิม ตามที่ท่านต้องการ หรือจะมอบไปให้กรรมการชุดคนแก่ไขใหม่ โดย ท่านที่ปรึกษาเข้าสัมพันธ์ด้วย

นายไต้ ประณีปบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวต่อว่า เท่า ที่อธิบายกันมาเป็นอย่างดี ข้าพเจ้ามีความเห็นไปอีกอย่างหนึ่ง จะเป็น ผิดหรือไม่ ข้าพเจ้าขอเสนอที่ประชุมไว้ ข้าพเจ้าเห็นไปอีกทางหนึ่ง ซึ่งไม่ตรงกับของใครเลย ว่าในมาตรา ๕๐ นั้นว่า ในที่ประชุมสมาชิก ทุกคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในข้อความใด ๆ อันเกี่ยวกับการงาน ในหน้าที่ได้ แต่รัฐมนตรีย่อมทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อเห็นว่า ข้อความนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือ ประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน ข้าพเจ้าเห็นว่าความในรัฐธรรมนูญที่ได้ ยานเมื่อกล่าวความรวมทั้งนโยบายและข้อเท็จจริงด้วย มีสิทธิที่จะ ทำได้ เพราะฉะนั้นข้อบังคับใด ๆ ที่ขัดกับข้อนี้โดยเด็ดขาดหรืออะไร

ก็ตาม ข้าพเจ้าเห็นว่ามีได้ ไม่ได้ ข้าพเจ้าเห็นเช่นนั้น แต่ส่วนมติ
 เกี่ยวกับไว้วางใจตามมาตรา ๔๑ นั้น ท่านว่าได้ว่า สภา ฯ ย่อมทรง
 ไว้ซึ่งสิทธิที่จะลงมติความไว้วางใจในรัฐมนตรีรายตัวหรือทั้งคณะ ญัตติ
 ความไว้วางใจนั้นท่านมิให้ลงมติในวันเดียวกันกับวันที่ปรึกษา ซึ่งหมาย
 ความว่า ควรมีไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจรัฐบาลนั้น ต้องทำเป็นญัตติ
 เมื่อทำเป็นญัตติแล้วจะต้องมีการอภิปรายอยู่ในตัว เพราะฉะนั้นกระทู
 ถามไม่ต้องมีคนรับรองและไม่ต้องมีหนังสือด้วย ถ้าแม้ว่าข้อบังคับให้
 มีเป็นหนังสือไว้ ข้าพเจ้าเห็นว่าขัดกับรัฐธรรมนูญ แต่จะเป็นผล
 หรือไม่ ข้าพเจ้าขอเสนอให้ที่ประชุมตาวี ข้าพเจ้าเห็นว่าข้อบังคับ
 ใ้ขัดกับรัฐธรรมนูญ ไม่ควรจะมีในข้อบังคับหรือมีก็ควรแก้ไขยก
 ถ้าจะท้าวชี้ได้ก็แล้วแต่ที่ประชุม ข้าพเจ้าเห็นว่ากระทูตามใด ๆ ก็ตาม
 ไม่ต้องรับรองทั้งนั้น และในเรื่องที่ท่านที่ปรึกษาได้ทรงอธิบายว่าเป็น
 อินเทอร์เน็ตเช่นหรือเคอส์เช่นก็ตาม ไม่ต้องรับรองทั้งนั้น ตาม
 มาตรา ๔๐ นั้นและในเรื่องที่ท่านที่ปรึกษาทรงอธิบายว่า อินเทอร์เน็ต
 แล้วต้องรับรองเพราะจะได้เปิดอภิปราย แต่ความหมายที่ข้าพเจ้าเข้าใจ
 ตามมาตรา ๔๐ นั้นว่า เมื่อได้ตั้งกระทูตามแล้ว ภายหลังถึงสภา ฯ มี
 สิทธิที่จะลงมติความไว้วางใจหรือไม่ ส่วนจะอภิปรายว่าควรจะได้วาง
 ใจหรือไม่นั้น เขาได้อภิปรายในญัตติไม่ไว้วางใจนั้นต่างหาก ไม่

ใช้อภิปรายในกระทู้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอให้ตัดญัตติที่ขัดกับ
รัฐธรรมนูญเสีย ใครรับรองตามความเห็นของข้าพเจ้า

มีมติสมาชิกขึ้นรับรอง

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าได้ฟังอภิปรายกันมา รู้สึกว่าทุก ๆ ฝ่ายยังข้องใจในข้อที่
ว่า ข้อบังคับขัดกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๐ ข้าพเจ้านึกได้อย่างหนึ่ง
ขอเสนอในที่ประชุมเพื่อพิจารณาก่อนที่จะลงมติ คือถ้าหากว่าเป็นเช่นนั้น
เราจะแก้ความในหมวดที่ ๗ ที่ว่า ด้วยกระทู้ถาม และซักถามให้ตรงตาม
รัฐธรรมนูญมาตรา ๕๐ เสียจะได้หรือไม่ ส่วนญัตติขอให้เป็นอภิปราย
ทั่วไป ทำเป็นรูปญัตตินี้ เราอาจจะให้กรมการเข้ามาใหม่ถึงที่ทำงาน
ที่ปรึกษาได้ทรงอธิบาย เช่นในประเทศอังกฤษ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าถ้า
เราทำได้เช่นนั้นแล้ว ความข้องใจเรื่องที่ว่ากระทู้ถามหรือกระทู้ถาม
จะขัดกับมาตรา ๕๐ นั้นหรือไม่ ก็คงจะหมดไป ข้าพเจ้าขอเสนอให้
พิจารณาในข้อนี้ด้วย

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่า ข้าพเจ้าเข้าใจอย่างหนึ่งที่ได้
ว่าที่ถูกต้อง อย่างที่เราพูดกันมาแล้ว คือว่าข้าพเจ้าอยากจะทำเรื่อง
ว่าหมวดที่ ๗ การตั้งกระทู้ถาม ทั้งหมวดนี้ ซึ่งร่างมาวางโครงมาคิด
ทั้งนั้น อยากจะขอเรียนว่า เราควรจะวางโครงการตามหลักรัฐ
ธรรมนูญ อยากจะขอเรียนว่าอย่างนั้น วางโครงมาคิดทั้งนั้น หมวดนี้

เราควรจะไปทำใหม่เสียทีเดียว มีข้อมาตราหนึ่งเกี่ยวกับญัตติในการ
ไว้ดวงใจรัฐบาล จะเป็นข้อหมวดหนึ่งมาตราหนึ่งก็ได้ แต่ในญัตติ
นั้นเราวางข้อบังคับลงไปว่า ญัตติเกี่ยวข้องด้วยการไว้ดวงใจรัฐบาลนั้นจำเป็น
จะต้องมีผู้รับรองคน เพราะฉะนั้นโครงของหมวดที่ ๗ นี้ผิดทั้งอัน

ขุนวรดิษฐ์ผู้ตรวจร่างผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวหา
ข้าพเจ้าขอประธานอนุภาคอ่านให้สมาชิกฟังให้ถนัดสักหน่อย มาตรา ๔๐
ว่าดังนี้ “ในที่ประชุม สมาชิกทุกคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีใน
ข้อความใด ๆ อันเกี่ยวกับการงานในหน้าที่ได้ แต่รัฐมนตรีย่อมทรง
ไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อเห็นว่าข้อความนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผย
เพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน” เพราะ
ฉะนั้นแม้แต่ตั้งจนข้าพเจ้าก็ตั้ง กระทู้ถามได้ โดยไม่ต้องมีใคร รับรองเลย
เหตุใดในถ้าเราจะไปตั้งข้อบังคับให้ขัดกับรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าขอให้
เลิกอันเสีย

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวหา เมื่อ
ตั้ง ท่านเจ้าคุณมานวราชเสวี ซึ่งเป็นกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ระเบียบ
ถาวรได้อธิบายแล้วว่า คำว่ากระทู้ถามหมายความว่าถึงคำถามธรรมดา
ไม่ได้หมายความว่าถึงการอย่างที่ท่านที่ปรึกษาทรงอธิบาย เพราะฉะนั้น
ข้าพเจ้าเข้าใจว่าถ้า เรา ก็ควรจะตั้งคำถามตามทูลร่างได้ ให้ความ
หมายไว้ น เมื่อเช่นนี้แล้วข้าพเจ้าเข้าใจว่า การตั้งกระทู้ถามไม่จำ

เป็นจะต้องมีผู้รับรองตามมาตรา ๕๐ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอญัตติ
ให้สภาฯ พิจารณาว่า การตั้งกระทู้ถามตามมาตรา ๕๐ นั้น จำเป็น
จะต้องมีผู้รับรองหรือไม่ เพื่อเป็นเหตุผลการทศณะกรรมาธิการจะได้
ไปปฏิบัติต่อไป และเพื่อเป็นการสะดวก

นายโต ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าว
ตามที่สมาชิกที่ไปนั่งเป็นกรรมาธิการถามเมื่อก่อน ข้าพเจ้าเห็นด้วยว่า
ควรให้แต่ว่าการตั้งกระทู้ถามจะต้องมีผู้รับรองหรือไม่ แต่ข้าพเจ้า
ขอเสนอว่า ตัวหนังสือที่ปรากฏเป็นคําสอบในรัฐธรรมนูญมาตรา
ว่าไว้ชัดว่า ในที่ประชุมสมาชิกทุกคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีใน
ข้อความใดๆ อันเกี่ยวกับการงานในหน้าที่ได้ แต่รัฐมนตรีย่อมทรงไว้
ซึ่งสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อเห็นว่าข้อความนั้นๆ ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะ
เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยหรือประโยชน์ของแผ่นดิน ไม่ปรากฏว่ามีคำ
รับรองในนี้ ข้าพเจ้าอยากจะเสนอท่านองแปดให้ฟังว่า ไม่จำเป็นจะ
ต้องมีผู้รับรอง หรือทำเป็นหนังสืออะไรทั้งสิ้น และไม่มันับด้วย คิดว่า
เห็นจะเข้าใจกันได้ ปัญหาที่ข้าพเจ้ากราบเรียนเมื่อก่อน กับสมาชิกผู้หนึ่ง
คือ หลวงโกวิทฯ เห็นว่ามีครบทั้งหมด ควรจะไปวางแนวไว้ในมาตรา
๕๐ ดีกว่า แล้วเรื่องกระทู้ถามก็ให้ ใจคนนั้น ควรจะเด็ดเดี่ยวทั้งหมด

น.ต. หลวงดำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวต่อว่า ข้าพเจ้าขอประทาน
โอกาสที่จะชี้แจงข้อความบางอย่าง คือปัญหาในที่นี้ก็มีอยู่ที่เราได้มา

ถึงเรื่องร่างข้อบังคับของสภาฯ ในหมวดที่ ๗ ก็มีในข้อ ๕๖, ๕๗ ซึ่งเป็น
 ปัญหาอันสำคัญ ทั้งข้อ ๕๖ และข้อ ๕๗ นี้ได้เกี่ยวเนื่องกับรัฐธรรมนูญ
 มาตรา ๔๐, ๔๑ - เท่าที่ได้อภิปรายกันแล้ว และทางรัฐบาลก็พร้อมที่
 จะรับรองว่า สำหรับในข้อ ๕๗ นั้นโดยปริยาย ก็ตรงกับรัฐธรรมนูญ
 มาตรา ๔๑ นั้นเอง คือหมายความว่า สมาชิกทุกคนมีสิทธิที่จะถามต่อ
 รัฐบาลได้ โดยไม่ต้องมีผู้รับรอง ขอนรัฐบาลยอมรับว่า ตามมาตรา ๔๐
 ตรงกับข้อบังคับข้อ ๕๗ แต่ในข้อที่สมาชิกทุกคนมีสิทธิที่จะตั้งกระทู้ถาม
 หรือเคล็ดขั้นต่อรัฐบาลได้นั้น ไม่มีการอภิปรายและการลงมติ ส่วน
 ในการตั้งกระทู้ถามเช่นนั้น จะทำเป็นหนังสือหรือไม่นั้น เป็นระเบียบ
 การภายในของสภาฯ เรา เพราะเราจะวางระเบียบได้ โดยไม่ขัดกับ
 รัฐธรรมนูญ คือมาตรา ๔๕ เราเห็นว่าการที่สมาชิกจะเสนอกระทู้ถามต่อ
 รัฐบาลชั้นต่อๆ ไปนั้นเป็นกวีไม่สะดวก ในการที่รัฐบาลจะตอบ
 เพราะเหตุว่ารัฐบาลไม่ได้เตรียมตัว กระทู้ถามบางอย่างเกี่ยวกับข้อเท็จ
 จริงต้องสืบสวนให้แน่ชัด เช่นนั้นเช่นนี้ สภาฯ เราก็ยอมมีอำนาจตาม
 มาตรา ๔๕ แห่งรัฐธรรมนูญที่จะตราข้อบังคับขึ้นว่า กระทู้ถามรัฐบาล
 นั้นไม่จำเป็นต้องมีผู้รับรอง ตามมาตรา ๔๐ แต่ด้วยแบบวิธีปฏิบัติ
 การ ควรจะทำเป็นหนังสือ เพื่อให้เวลาแก่รัฐบาลที่จะปฏิบัติกิจการงาน
 เพื่อไม่ให้เสียเวลา นั้นสำหรับในรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๐ และข้อบังคับ
 ข้อ ๕๗ ส่วนข้อ ๕๖ นั้นเราจะเขียนไว้หรือไม่ก็ได้ เพราะเหตุว่าเกี่ยว

ซึ่งก็อยู่ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๑ คือว่าระบอบที่ทั้งข้อไม่เป็นการตัดสินใจ
 สมาชิก สมาชิกมีสิทธิที่จะเสนอญัตติในการที่จะไว้วางใจรัฐบาลหรือไม่
 ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๑ ในการที่เราเขียนข้อบังคับข้อ ๕๖ ขึ้น ก็เพื่อถือ
 โอกาสให้แก่สมาชิกว่าแทนที่จะญัตติไว้วางใจรัฐบาลขึ้นไปก็... สมาชิก
 อาจจะมีคามตระหนักรู้ใจ ตามข้อ ๕๖ ก็เปิดทางให้กว้าง การที่จะ
 เสนอไม่ไว้วางใจรัฐบาลก็เปิดโอกาสให้อภิปรายทั่วไป เพราะฉะนั้น
 ข้าพเจ้าเข้าใจว่าที่ประชุมเห็นเข้าใจกันถูกต้องแล้ว เมื่อเราขอมติว่ากระทู
 ญถามตรงกันเคยเช่นนี้ ไม่มีการอภิปรายและไม่มีการลงมติขึ้น สมาชิก
 ทุกคนย่อมทำได้ และไม่จำเป็นต้องมีผู้รับรอง แต่เราอาจจะกำหนด
 การภายในว่าจำเป็นจะต้องทำเป็นหนังสือ เพื่อความสะดวกเรียบร้อย ถ้า
 เข้าใจเช่นนั้นเราจะได้อบรมเรื่องให้ผู้วางเอาไปวางต่อไป ข้อ ๕๖ เห็นว่า
 ไม่จำเป็นที่จะตั้งขึ้นใหม่ สมาชิกทุกคนย่อมมีสิทธิที่จะยื่นญัตติไม่
 วางใจรัฐบาลได้ ถ้าที่ประชุมพอใจตามนี้แล้ว ข้าพเจ้าขอประทาน
 เสนอว่าควรจะมีมติให้กรรมการนำไปร่างเสียใหม่ และไม่ควรจะค
 ิดความหรืออะไรในเมื่อเราเข้าใจกันถูกต้องแล้ว

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร ถัดว่า
 สำหรับความเข้าใจของข้าพเจ้า ขอเสนอว่าเท่าที่รัฐมนตรีได้อธิบาย
 ในเรื่องมาตรา ๕๐ นั้น ข้าพเจ้ามีความเข้าใจอย่างเดียวกัน คือว่า
 กระทั่งตามในมาตรา ๕๐ จะทำด้วยแบบอะไรนั้น สภาฯ มีอำนาจกำหนด

แต่ถ้าไม่มีการอภิปราย เข้าใจว่ากระทู้ตามข้อความใด ๆ ตามได้ ไม่มีจำกัด
ถามเท่าไรก็ได้ ถามจนพอใจแล้วก็หยุด ข้าพเจ้ามีความเข้าใจเช่นนั้น
เหมือนกัน แต่เนื่องจากคำตอบของรัฐมนานั้นแหละ เป็นเหตุให้เรา
เกิดอำนาจที่จะตั้งญัตติได้วางใจหรือไม่ได้วางใจ ในมาตรา ๕๓ แล้วก็
อภิปรายกันในญัตติตามแบบของญัตติทั้งหลาย เพราะฉะนั้นความเข้าใจ
ของข้าพเจ้านอกจากข้อของแล้ว ข้าพเจ้าก็ยกยัดที่จะถอนญัตติแล้วมอบให้
กรรมาธิการไป คือว่าอภิปราย ไม่ใช่ข้ออภิปรายในกระทู้อภิปรายในเรื่อง
ไม่ได้วางใจ

น. ต. หดวงข้ารงนางสาวสวัสดิ์ ร. น. กล่าวหา ขอรับรองว่าตาม
ที่สมาชิกอภิปรายเมื่อคนใดกล่าว เป็นการถูกต้องแล้ว แต่มีข้อยกหนึ่งว่า
ในการที่จะซักถามกันจนพอใจหรือไม่ ก็แล้วแต่ระเบียบการภายใน
ของสภาฯ ถ้าไม่เช่นนั้นก็จะถามกัน ๓๐ ครั้ง ๒๐ ครั้งไม่มีสิ้นสุด เช่น
สภาฯ ย่อมกำหนดว่าครั้งก็ได้ ถ้าเห็นว่าจะเป็นการเสียเวลาของสภาฯ
ไป สภาฯ ก็ย่อมมีอำนาจกำหนด เพราะเหตุที่เราขอมมีสิทธิที่จะตั้ง
ญัตติไม่ได้วางใจรัฐบาลเมื่อรัฐบาลตอบไม่เป็นที่พอใจก็ได้ แต่ที่
รัฐบาลขอเสนออีกข้อหนึ่ง ก็คือว่า ในญัตติที่จะไม่ได้วางใจรัฐบาลนั้น
จำเป็นจะต้องทำเป็นกรณีพิเศษกว่าญัตติธรรมดา กล่าวคือว่าขอมเกี่ยว
กับฐานะของบ้านเมือง จะทำเป็นญัตติธรรมดา มีผู้รับรอง ๒-๓ คนนั้น
เป็นการไม่เพียงพอ แล้วข้าพเจ้าขอเสนอว่าในขณะนั้นสมาชิกรยังไม่ได้ตั้ง

เป็นรัฐบาล การที่มุ่งความมุ่งหมายในที่นี้ไม่ได้ใช้ความ ขอบประทาง
 โทษ คือใช้ความพิจารณาต่อไป ใจรัฐบาลก็ใจกว้างๆ ก็ได้ แต่
 เมื่อมาเป็นรัฐบาลเข้าแล้ว ก็ย่อมจะต้องรับผิดชอบและจะรู้ได้ ถ้า
 จะยอมให้บ้านเมืองเปลี่ยนรัฐบาลได้ ในวันหนึ่ง ๓ วัน ๔ วัน เช่นนี้ย่อม
 จะเป็นอันตรายแก่ประเทศอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นขอประธานสภิติใจว่า
 อยากจะให้ ไปร่าง มาเสียใหม่ ว่าควรต้องจะทำเป็น พิเศษ และในที่
 ข้าพเจ้าไม่ได้มุ่งหมายว่าจะได้มีสมาชิกคนหนึ่งคนใด ที่จะล้มรัฐบาล ใน
 ทำนองนี้ แต่ขอเสนอว่าเป็นเรื่อง ซึ่งจะต้องทำกันด้วยความรอบคอบ
 จริงๆ

ขุนสุนทรวิจิตรศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าว
 โดยฉะเพาะในข้อเท็จจริงใหญ่ มาตรา ๕๐ แห่งรัฐธรรมนูญนั้นข้าพเจ้าก็ได้
 อภิปรายไว้รับรองแล้วว่าเป็นอย่างไรที่สมาชิกผู้แปรญัตติครั้งขอ ไม่จำเป็น
 จะต้องอภิปรายว่าที่ประชุมสมควรจะแปรความหมายหรือไม่ แต่โดย
 ฉะเพาะที่สมาชิกผู้หนึ่งกล่าวว่า การที่ยกอุปมาอุปไมย ขกมาผิดทั้งหมด
 นั้น ข้าพเจ้าขอยืนยันข้อความเข้าใจว่า ต้นเหตุแห่งการร่างข้อ
 บังคับใหม่นั้นแหละ เนื่องจากได้มีสมาชิกผู้หนึ่งเสนอแปรญัตติตั้งรูป
 แบ่งกระทรวงและข้อซักถาม และสภาฯ นี้เองได้ลงมติรับรองว่าควรจะทำ
 ตามรูปนั้น แล้วก็โยนไปให้กรรมาธิการร่าง ไม่ใช่ร่างขึ้นด้วยความ
 พอใจของกรรมาธิการ นี่แหละความผิดนั้นควรจะตกอยู่กับใคร ไม่
 ใช้คณะกรรมาธิการนี้จะเขียนเอาตามความพอใจมิได้

นายโต ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่ อยู่
แก่ใครข้าพเจ้าไม่ทราบ แต่ว่ารับผิดชอบร่วมกัน และบัญญัติอยู่
ว่าเราจะแก้ไขใหม่ให้ถูกต้อง และทุกฝ่ายเข้าใจกันดีแล้ว เพราะฉะนั้นขอ
ให้กรรมาธิการดำเนินการไปหากว่า ไม่มีใครติ ไม่มีใครดงโทษ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ความความที่ท่านรัฐมนตรี
ผู้หนึ่งอธิบายเมื่อกัน ข้าพเจ้าใครจะถามเจ้าของผู้แปรญัตติว่าพอใจ
หรือยัง

ขุนประเจตกรุณพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิษณุโลก กล่าวว่
ข้าพเจ้าขอถอน และส่งให้กรรมาธิการ อย่างที่ขอมเมื่อกันแต่แล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านข้าพเจ้า
จะได้ถือว่าสภาฯ นยอมให้มอบเรื่องไปให้คณะกรรมการพิจารณาใหม่
สำหรับ ๔ ข้อนี้ คือข้อ ๕๔ ถึงข้อ ๕๗

ขุนสุคนธ์วิทักษาทร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่
ขอโทษ ทั้งหมดต้องแก้ทั้งหมด

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ทั้งหมด ถ้าไม่มีผู้ใดคัด
ค้าน ข้าพเจ้าจะได้ถือว่าสภาฯ นอนุมัติแล้ว

น.ต. หลวงชำนาญวาธาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่ ขอประทานเสนาขอ
ไปร่างมาใหม่ในหมวดที่ ๗ ว่าด้วยการตั้งกระทรวงและข้าราชการรัฐบาล แลข้อ
อื่น ๆ ซึ่งเกี่ยวกับหมวดนี้ด้วย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ รัฐบาลเสนอว่า ให้ไปร่าง
 มาใหม่ในหมวดนี้ ทว่าด้วยการคงกระทักามรัฐบาลและข้ออื่น ๆ ที่เกี่ยวกับ
 หมวดนี้ ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านข้าพเจ้าจะได้ถือว่าสภาฯ นอนุมัติแล้ว
 ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ท่านควรจะไปพักผ่อนรับ
 ประทานอะไรกันเดี๋ยวลักที่

พักประชุมเวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๗.๔๕ นาฬิกา

พ.ร.ต. พระยาตรีภุชเชษฐ์ ร.น. กล่าวว่ ข้อมบังคับว่าด้วยการ
 ปรีกษาของสภาฯ นี้ ข้าพเจ้าขอเสนอความเห็นว่ควรจรรงับพิจารณา
 ไว้ก่อน จนถว่กรรมาธิการซึ่งสภาฯ นี้ได้ตั้งไปใหม่เสนอเรื่องขึ้นมา
 แล้ว และในโอกาสอันขอได้โปรดพิจารณาพระราชบัญญัติอื่นต่อไป
 หนึ่งขอเรียนให้สมาชิกผู้สนใจในหมวดที่ ๗ ที่จะแก้กัน ขอโปรดไปพบ
 กับกรรมาธิการวันศุกร์เวลา ๑๕ นาฬิกาที่นี้ เพื่อจะได้เริ่มพิจารณา

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ความที่ประธานกรรมาธิการ
 เสนอว่ ขอเดือนการพิจารณาข้อมบังคับนี้ไปจนถว่จะได้แก้ไขความที่
 ประชุมนี้ได้ตกลงไว้แล้วนั้น ถ้าไม่มีท่านผู้ใดคัดค้าน ข้าพเจ้าจะได้ถือ
 ว่สภาฯ นอนุมัติแล้ว เราจะได้พิจารณาพระราชบัญญัติอื่นต่อไป

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน เป็นอันว่าที่ประชุมตกลงให้พิจารณาพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไป

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ต่อไปร่างพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหารเรือ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งคณะกรรมการเสนาธิการ ค้างมาแต่คราวประชุมครั้งที่ ๓๒

เสนาธิการสภาฯ อ่าน ในคำปรารภ "ตั้งต้น" แก้เป็น "ตั้งตั้ง" มาตรา ๓ มณฑลที่ ๒ ตอนที่ ๒ "คำ" แก้เป็น "ความ" "เดือนมีนาคม" แก้เป็น "ค. เดือนมีนาคม"

นายพัก ณ สงขลา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่า ดูเหมือนว่าที่พิมพ์ไว้บนตักไปตัวหนึ่ง คือในมาตรา ๓ เดือนมีนาคม มีข้อ ค อยู่ด้วย ขอให้เติม ค ลงไปด้วย คือ ค เดือนมีนาคม ขอแก้เป็น ค. เดือนมีนาคม

เสนาธิการสภาฯ อ่าน มาตรา ๕ มณฑลที่ ๕ คำต้น "ในคำ" แก้เป็น "เฉพาะความ" "เดือนที่ ๓ ที่ ๒ ที่ ๓" แก้เป็น "เดือนที่ ๓ ที่ ๒ และที่ ๓" มาตรา ๖ บรรทัดที่ ๒ ตอนที่ ๒ "คำ" แก้เป็น "ความ" มาตรา ๗ ข้อ. (๒) บรรทัดต้นคำว่า "ตั้งรวม" แก้เป็น "ตั้ง"

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ควรออกเป็นกฎหมายบังคับได้ โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือขึ้นรับรองพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าที่ประชุม
ตกลงว่าให้ร่างพระราชบัญญัติ^{๕๕} ออกเป็นกฎหมายบังคับได้

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ต่อไปนี้ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่ม
เติมกฎหมายลักษณะอาชญา

เดชาธิการสภาฯ อ่าน คำปรารภมาตรา ๑ และ ๒ ไม่มีผู้แปรญัตติ
และกรรมาธิการไม่ได้แก้ไข มาตรา ๓ โทษในมาตรา ๑๒๘ ถึง ๑๔๖ เว้น
มาตรา ๓๓๓ นายทองอยู่ พุ่มพุ่มน์ ขอแก้ และรณอินทรภักดี

นายทองอยู่ พุ่มพุ่มน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่่า
สำหรับมาตรา^{๕๕} ขั้พเจ้าไม่คัดค้าน ขอให้ผ่านไป

น.ศ. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่่า ในมาตรา ๑ ที่
เรียกชื่อพระราชบัญญัติ คำว่าฉบับที่ ๒ ขอแก้เป็นฉบับที่ ๓-และในตอน
ต้นด้วย เพราะฉบับที่ ๒ ได้มีแล้ว

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ในมาตรา ๑๓๓ นายเตียง ไชยภาค
ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ไม่คิดใจอะไรหรือ ผ่านไป

เดชาธิการสภาฯ อ่าน มาตรา ๑๓๘, ๑๓๙, ๑๔๒ วรรค ๒

นายทองอยู่ พุ่มพุ่มน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่่า ใน
มาตรา^{๕๕} ขั้พเจ้าได้แปรญัตติได้ คือการกำหนดลงโทษจำคุกข้าราชการ
ตลอดชีวิตนั้น ขั้พเจ้าเห็นว่าแรงเกินไป ความจริงข้าราชการกระทำ
ผิด อย่างไรก็ดีก็ควรระทำโทษกันไม่ตลอดชีวิต เท่าที่ขั้พเจ้าแปร^{๕๕}จะ

ให้ทำโทษจำคุก ๒๐ ปี ถ้าไม่ชำระจำคุกให้เป็น ๒๐ ปีนั้น ถ้าจะมองดู
ข้าราชการ โดยมากแล้วแต่ละตัวๆ ไปแล้ว ข้าพเจ้าเข้าใจว่า ๘๐ เปอร์เซ็นต์
ที่ไม่รู้ถึงโทษของตัวเอง ในเรื่องนเมอข้าพเจ้าเป็นครูอยู่ที่เหมือนกัน, ไม่
ได้คิดถึงโทษร้ายแรงเลย และในกำหนดโทษจำคุกตลอดชีวิตเช่น
ข้าพเจ้ารู้สึกถึงตัวพวกข้าราชการเป็นอันมาก ถ้าหากว่าพวกเราไม่
อะไรเลยโดยนบนตน นี่แหละข้าพเจ้าจึงได้ขอแปรญัตติให้เป็น ๒๐ ปี
นั้นแหละดีกว่าตลอดชีวิต ที่ไม่ว่าข้าพเจ้าเชื่อว่า ๘๐ เปอร์เซ็นต์ เพราะ
ฉะนั้นข้าพเจ้าหวังว่าสมาชิกทั้งหลายคงเห็นอกข้าราชการในเรื่องนี้ด้วย

ประธานสภาฯ กล่าวว่า มี ๓ มาตราด้วยกัน ท่านจะแปร
มาตราไหน

นายทองอยู่ พุฒพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า
แปร ๒๐ ปีทั้ง ๓ มาตรา

นายพัก ฤกษ์ชลา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่า ที่
กำหนดไว้สำหรับเรื่องความผิดตามมาตรา ๓๓๘-๓๓๙ เป็นเรื่องเจ้าพนักงาน
รับสินบน แล้วมาตรา ๓๔๒ มาตรา ๒๒๒ เป็นเรื่องเจ้าพนักงานแต่งตั้งให้คน
ซึ่งไม่มีความผิดต้องได้รับโทษ หรือแต่งตั้งคนได้รับโทษน้อย ควรได้รับ
โทษน้อย ให้ได้รับโทษมาก เรื่องรับสินบนนั้น กรมการเห็นว
บางเรื่องอาจจะเป็นการเสียหายแก่ชาติได้อย่างใหญ่หลวง เท่าที่กำหนด
ไว้ โทษถึงสูงสุดเป็นจำคุกตลอดชีวิตก็เพื่อจะให้เหมาะแก่โทษชนิดที่ใหญ่

ทดลองเหลือเกิน เพราะฉะนั้นเท่าที่กำหนดได้อย่างมากนั้นก็ไม่เห็นจะเสียหายอะไร การทำโทษนั้นเพื่อให้ผู้พิพากษาใช้ดุลยพินิจลงโทษให้เหมาะแก่เหตุ แก่กรณีเท่านั้น ในเรื่องก็แต่งตั้งให้เขาได้รับโทษจากผู้ที่ไม่เคยได้ทำความผิดนั้น บางกรณีร้ายแรงเหลือเกิน ยังเป็นเจ้าพนักงานด้วยแล้ว ควรจะได้รับอย่างหนัก เป็นต้นว่าแต่งตั้งให้เขาได้รับโทษถึงประหารชีวิตที่กำหนดโทษอย่างสูงเพียงตัดชีวิตนั้นเห็นชัดแล้ว ไม่ควรจะต้องมาให้ต่ำเลย

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าววาทะที่ทานกรรมาธิการได้แต่งตั้งเมื่อวัน ๒๖ สิงหาคม ๒๔๖๓ แต่ว่าข้าพเจ้ามาคิดเท่าที่ข้าพเจ้าเรียนเมื่อสักครู่ว่าข้าราชการโดยมาก ย่อมไม่รู้ถึง ความผิดในส่วนนี้ และ รัฐบาล ก็ถือเสียว่า บุคคล ทุกคน ต้อง รับผิดชอบต่อหน้าที่ราชการทุกคนก็ต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่จริง ๆ ไม่ได้รู้กันเสีย เช่นจะเป็นอย่างไร เพราะฉะนั้นถ้าหากว่ารัฐบาลรับรองว่าต่อไปในเรื่องแก้กฎหมายอะไร เหล่านี้ ถ้า จะ ได้ประกาศ คิดไว้ให้ข้าราชการอยู่ในสถานที่ต่าง ๆ แล้วจะมีประโยชน์มาก

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าววาทะที่ทานกรรมาธิการว่าข้าพเจ้าเห็นว่าข้าราชการไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่เห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าอับอาย ความจริงเจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่ราชการเสียอีก เมื่อไปทำความผิดเขาก็ควรได้รับโทษหนักยิ่งกว่าราษฎร เพราะ

ฉะนั้นตามร่างที่ร่างมานี้ตั้งแต่แล้ว และสมาชิกไม่ควรจะคัดค้านเพราะเป็นผู้แทนของประชาชนไม่ควรจะคัดค้าน ข้อที่จะทำความเสียหายในการที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำความเสียหายให้แก่ประชาชน ถ้ายังได้หนักเท่าไรก็ยังดี ส่วนจะลงโทษเท่าไรนั้นแล้วแต่ศาล เป็นการที่อยู่ในดุลยพินิจของศาลอยู่แล้ว ไม่จำเป็นที่จะต้องคัดค้านอย่างไร

ขุนอินทรภักดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่า ความจริงตามบทกฎหมายที่รัฐบาลขอแก้ไขเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับเจ้าพนักงานทำความผิด หากเกี่ยวข้องกับไปไม่ ส่วนกฎหมายซึ่งรัฐบาลขอแก้ไขบัญญัติไว้โทษตลอดชีวิตก็ไม่ใช่ที่กำหนดอัตราโทษอย่างเดียว อย่างท่านที่ถามนั้นก็หาไม่ ถ้าตีบทลงโทษจำคุกตลอดชีวิต กรณีที่ผู้พิพากษาจะลงโทษย่อมใช้วิจารณญาณในข้อเท็จจริงเป็นเบื้องต้นว่าโทษฐานไหนจะร้ายแรงเพียงไร ข้อที่ว่าศาลจะกำหนดลงโทษจำคุกตลอดชีวิตเสมอไปนั้นจะเป็นความเข้าใจผิดของท่านสมาชิกผู้ที่แปรญัตติไว้ก็ได้ ถ้าขอที่เจ้าพนักงานตั้งใจเจตนาทำความผิดอย่างร้ายแรงก็ต้องจำคุกตลอดชีวิต เพราะฉะนั้นเป็นการสมควร ซึ่งไม่ควรจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงอีกแล้ว ขอเสนอให้ลงมติเสียที่เดียวว่าควรแก้หรือไม่ควรแก้

นายมงคล รัตนวิจิตร รมว.อง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า บัดนี้มีผู้เสนอขอให้ลงมติแล้ว ท่านผู้ใดเห็นว่าควรเปลี่ยนแปลงอย่างไรที่สมาชิกผู้หนึ่งได้แปรญัตติไว้ คือให้

เปลี่ยนเป็นจำคุก ๒๐ ปี แทนตลอดชีวิต หรือเห็นว่าควรคงไว้ตามร่างเดิม
ที่กรรมาธิการเสนอมา ขอให้ลงมติ

ตมาชิกยกมือเห็นควรคงไว้ตามร่างเดิมพร้อมเพรียงกัน เป็นอัน
ว่าที่ประชุมตกลงให้คงไว้ตามร่างเดิม

เดชาธิการสภา ฯ อ่าน มาตรา ๑๕๒ นายเตียง ไชยภาค เปรียญคดี
นายเตียง ไชยภาค ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าววา
ไม่คิดใจ

เดชาธิการสภา ฯ อ่าน มาตรา ๑๕๓ นายเตียง ไชยภาค
ขุนสุวรรณพิจิตร

ขุนสุวรรณพิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิจิตร กล่าววา ไม่คิดใจ
เดชาธิการสภา ฯ อ่าน มาตรา ๑๕๔ นายทองอยู่ พุ่มพัฒน์
นายทองอยู่ พุ่มพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครบุรี กล่าววา
ผ่านไปได้ ไม่คิดใจ

เดชาธิการสภา ฯ อ่าน มาตรา ๑๕๕ นายเตียง ไชยภาค
นายเตียง ไชยภาค ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าววา
ไม่คิดใจ

ประธานสภา ฯ กล่าววา ท่านผู้ใดเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้
ควรออกเป็นกฎหมายบังคับได้ โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือขึ้นพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าที่ประชุมตกลงให้ร่างพระราชบัญญัติ^{๕๕}นั้นออก^{๕๖}เป็นกฎหมายบังคับได้

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า คือไปร่างพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตต์เพลิงใหม่

พระยามุนเวยราชเสวี กล่าวว่่า ในเรื่องพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตต์เพลิงใหม่นั้น เมื่อสมัยสามสิบห้า^{๕๕}ปี^{๕๖}ที่แล้วมาได้ มีพระราชบัญญัติฉบับหนึ่ง^{๕๕}แต่ว่าในพระราชบัญญัตินั้นมาตรา^{๕๖}มีความว่า ถ้าจะใช้พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้าง ในที่ใด ให้ประกาศ ใช้ภายใน ๙๐ วัน ถ้าภายหลัง ๙๐ วันนับแต่เพลิงใหม่แล้ว จะเอาพระราชบัญญัตินั้นมาใช้ไม่ได้ ด้วยเหตุนี้กระทรวงมหาดไทยจึงได้ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตต์เพลิงใหม่ ที่ถนนเจริญเวียง ตำบลเชิงสะพานดำจร อำเภอบางรักย์ ก็เพื่อจะควบคุมการก่อสร้างในที่นั้น ให้สถานที่จะก่อสร้างนั้นคงเพื่อประโยชน์แก่นามัยและเพื่อการค้าได้^{๕๖} แม้ถึงว่าคักบ้านจะได้ปลูกขึ้นได้บ้างก็ดี แต่ส่วนที่ยังไม่ได้ปลูกมีมาก กระทรวงมหาดไทยเห็นเป็นการจำเป็นที่จะควบคุม จึงได้เสนอพระราชบัญญัติ^{๕๕}นั้นมา ถ้อยคำและข้อความในพระราชบัญญัตินั้นก็มีข้อความอย่างเดียวกับพระราชบัญญัติแม่บทที่ได้ออกมาแล้วเมื่อ ปตายุพุทธศักราช ๒๔๗๖^{๕๖} นั้นเอง หากแต่ว่าเจ้าหน้าที่ออกชกษาไป จึงได้ขอให้ออกเป็นพระราชบัญญัติ

นายแฉะ ยูลิพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวหา ข้าราชการ มีความซ่องโจรผู้เด็กน้อยในเรื่องที่ว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ เรามีบทลงโทษถึงว่าผู้ใดทำการก่อสร้างขึ้นภายในเขตที่กำหนดไว้ ในพระราชบัญญัตินี้ โดยมิได้รับอนุญาตก็ดี หรือผิดจากแผนผัง หรือรายการซึ่งกรมโยธาเทศบาลอนุญาตก็ดี หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งกรมโยธาเทศบาลกำหนดไว้ในหนังสืออนุญาตก็ดี ท่านว่าผู้หนึ่งต้องระวางโทษปรับไม่เกินพันบาท เรามีบทลงโทษในเรื่องที่ว่าผู้ก่อสร้าง จะต้องได้รับอนุญาตเสียก่อน แต่ว่าในบันทึกของรัฐบาลได้มีบอกไว้แล้วว่าในเรื่องนี้เป็นลาราชการได้มีการก่อสร้างกันไปบ้างแล้ว ฉะนั้นผู้ที่ก่อสร้างไปภายในเขตที่ของ กำหนดในพระราชบัญญัตินี้จะมีต้องได้รับโทษหรือไม่ ถ้าเราไม่มีพระราชบัญญัติอะไรจะเพราะยกเว้นผู้ที่ก่อสร้างไปแต่อย่าง

พระยามานวราชเสวี กล่าวหา กฎหมายที่จะออกนี้สำหรับในการที่จะก่อสร้างต่อไปภายหน้า สำหรับผู้ที่ก่อสร้างมาแล้วไม่เกี่ยวข้องเลย เพราะเหตุว่าก่อนนั้นเห็นว่าเป็นที่เด็กน้อย ใครจะก่อสร้างเขาก็คิดว่าควรจะสร้างให้สูงเท่าไรมีน้ำหนักเท่าไร แต่เราเกรงว่าต่อไปจะไม่สะดวก บางทีจะเห็นแก่ที่เสียเงินเด็กน้อย เมื่อพังลงมา ก็จะเป็นการเสียหายแก่ประชาชน เพราะฉะนั้นจึงคิดออกพระราชบัญญัตินี้ สำหรับกวดต่อไปภายหน้า ไม่ใช่ผู้ที่ปลูกอยู่ณบัดนี้

ประธานสภาฯ กล่าวหา ท่านผู้ใดเห็นว่าควรปรับลดการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ พิจารณาต่อไปได้ โปรดยกมือขึ้น

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าฯ เป็นอันว่าที่ประชุมตกลง
ให้รับร่างพระราชบัญญัติ^๕นี้ไว้พิจารณาต่อไป

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่ ขอให้พิจารณารวดเดียว

ประธานสภาฯ กล่าวว่ รัฐบาลขอให้พิจารณารวดเดียว

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย อ่านร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการค้าใน
เขตที่เพิ่งใหม่ ที่ถนนเจริญเวียง ตำบลเชิงสะพานสาคร อำเภอบางรัก
จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๗๗

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่ ข้าพเจ้าคิดว่าอยากจะเรียน
ถามทางรัฐบาลว่าตามที่พระราชบัญญัติ^๕ที่เสนอมา^๕นี้ ตรงตามแม่บท
ทุกอย่าง นอกจากจะมีบางมาตราที่เราเปลี่ยนแปลง ไขหรือไม

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่ ตรงตามแม่บททุกอย่าง ก็ว่าได้
ไม่มีอะไรเลย แต่ขอให้ใช้^๕ในเขตที่เพิ่งใหม่เฉพาะราย^๕เท่านั้นเอง

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าอยากจะขอ
เสนอเพื่อไม่ต้องเสียเวลาอันสั้น อยากจะเสนอว่าจะให้อำนาจ^๕เฉพาะแต่
มาตราไหนซึ่งไม่ตรงกับแม่บท ซึ่งสภาฯ ได้อนุญาตไปแล้ว เมื่อเสร็จ
แล้ว เราต้องมติกัน^๕ได้ทีเดียว

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่ ตามที่ท่านถาม^๕มาซึ่งเสนอ^๕นั้น ข้าพเจ้า
มีความเห็นใจที่สุด แต่เกรงว่าจะเป็นการผิดข้อบังคับ เพราะฉะนั้นขอ
ให้ท่านทบทวนข้อ^๕นี้ประการเดียว

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า คือข้อบังคับมีว่่าการพิจารณาญัตตินั้น ให้พิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา แต่ว่่าในเรื่องเช่นนี้เมื่อรัฐบาลเสนอข้อ ไปก่อนก็พิจารณาทำนผู้ใดเห็นว่าควรพิจารณาเฉพาะบทมาตราที่ว่่า ก็ควรเสนอขึ้นมาเป็นพิเศษ.....

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่่า แทนที่จะอ่านค่วหนึ่งข้อ อ่านว่่า มาตรา ๑ เอาหรือยัง มาตรา ๒ เอาหรือยัง มาตรา ๓ เอาหรือยัง ไม่มีใครเบี่ยง เวททำมาแต่จ้แล้วเดชาธิการเลี้ยงก็ไม่แข็ง

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า เขาไว้ที่หลัง ถ้าหากว่่าที่ประชุมจะถือ ตามที่สมาชิกหนึ่งเสนอแปรว่่ามาตรา ๑-๒-๓-๔ ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้าน จะได้โดยเร็วไปละเพราะมาตราชนิดนี้ ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านก็ผ่านไป

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

เดชาธิการสภาฯ อ่านมาตรา ๔

นายสรอย ฌต่าปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดต่าปาง กล่าวว่่า ตอนท้ายมาตรา ๓ ขอให้เติมค่วว่่า "เสียก่อน" คือหมายความว่าได้รับ อนุญาตเสียก่อนทำ ทำแล้วมาขออนุญาตไม่ได้

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่่า ค่วว่่าเสียก่อน หรือไม่เสียก่อน นั้นความหมายเดียวกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าขอให้ส้มาชิกเห็นใจ เพราะเหตุว่่าในแม่บทก็ใช้ค่วว่่า

นายสรอย ฌต่าปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดต่าปาง กล่าวว่่า ถ้า ทำไปแล้วมาขออนุญาตก็ได้ แล้วเจ้าพนักงานอนุญาตให้ก็ได้ และก็จะ

ว่าได้รับอนุญาตแล้วเหมือนกัน ถ้าปลูกแต่ที่หลังอนุญาตก็ได้ คือว่า
การปลูกบ้านเรือนในที่ใด ๆ นั้นการค้าขายก็ดีกว่าผู้อื่น

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่า ตามถ้อยคำในมาตรา ๓ นั้นมีความ
ชัดอยู่แล้ว ห้ามมิให้บุคคลใดทำการปลูกสร้างขึ้นภายในเขตต์เพดิง
ใหม่ ทบบริเวณถนนเจริญเวียง ตำบลเชิงสะพานสาคร ท้องที่อำเภอบางรัก
จังหวัดพระนคร มีเขตต์ปรากฏตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัติ^๕ นั้น
แต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากกรมโยธาเทศบาล ก็แปลว่าต้องได้
รับอนุญาตก่อนจึงจะทำได้

นายสร้อย ฤดีปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดต่างปาง กล่าวว่า
ข้าพเจ้าอยากจะให้เติมคำว่า “เสียก่อน” ลงไป

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่า ได้ไม่ขัดข้อง

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า เติมคำว่า “เสียก่อน” ท้ายมาตรา ๓

เดชาภิการสภา ฯ อ่านมาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗
มาตรา ๘

นายเซ ยูนินันท์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่า ข้าพเจ้า
ขอแปรญัตติในเรื่องกำหนดเวลาที่กรมโยธาเทศบาลจะทำ คือ ขอ แปร
ญัตติจาก ๖๐ วัน เป็น ๓๐ วัน เพราะว่าเป็นเรื่องการที่จะอนุญาตได้
ข้าพเจ้าเชื่อว่าเพียง ๓๐ วันนั้นกรมโยธาเทศบาลก็จะตรวจตราได้เรียบร้อย
ร้อยอยู่แล้ว การที่กำหนดถึง ๖๐ วันนั้นอาจจะทำให้เดือดร้อนแก่ผู้ท

ถูกเพลิงไหม้ เช่นบางคนต้องไปอาศัยที่คนอื่นอยู่ จะมารอปลูกที่ใหม่
ต้องรอให้กรมโยธาเทศบาลอนุญาตเสียก่อนตั้ง ๖๐ วัน นี้แหละถ้า
หากเกี่ยวกับในทางค้าขายอาจจะปลูกเป็นคักแถว อาจจะเป็นการเสีย
ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของเขาค่ะ ขอแปรเป็น ๓๐ วัน

ขุนพิเคราะห์คดี รัยรอง

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่า มาตรา ๘ นี้ได้เอามาจากมาตรา
๓๑ ในแม่บทเดิม เพราะฉะนั้นถ้าแม่บทแก้เป็น ๓๐ วัน เกรงว่ากฎหมาย
๒ ฉบับจะขัดกัน แต่อย่างไรก็ดี กรมโยธาเทศบาลพยายามทำการให้
เป็นที่พอใจของประชาชนทั้งหลาย ในเรื่องหนึ่งไม่ได้รับความขัดข้อง
หรือความเดือดร้อนจากประชาชนอย่างใดเลย แต่ข้อนี้ได้พิจารณา
และเถียงกันมามากมายในครั้งก่อน เพราะฉะนั้นในชั้นนี้ข้าพเจ้าขอให้
ลงไว้ตามร่างเดิม

นายแฉะ ยูนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวหา เมื่อ
จะเสียหลักการแม่บทแล้ว ข้าพเจ้าก็ถอน เพื่อรักษาแม่บทในกฎหมายไว้

เลขาธิการสภาฯ อ่าน มาตรา ๘ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑
มาตรา ๑๒

ขุนวรดิษฐ์ตรุณเจตย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวหา
มาตรา ๑๒ นี้ ข้าพเจ้าขอแปรญัตติตกคำว่า “ซึ่งเมื่อเจ้าพนักงานได้แก้ไข
ไว้ให้ถูกต้องแล้ว แต่ไม่แก้” เหตุที่ข้าพเจ้าตกนี้ เนื่องจากอย่างนี้

เนื่องมาจากมีความว่า ผู้ใดทำการก่อสร้างภายในเขตที่กำหนด
ไว้ในพระราชบัญญัติฯ โดยมิได้รับอนุญาตกัณฑ์ หรือผิดจากแผนผัง หรือ
รายการ ซึ่งกรมโยธาเทศบาลอนุญาตกัณฑ์ คือว่าถ้าหากว่าผู้ทำการก่อสร้าง
ทำผิดจากแผนผังไปแล้ว ย่อมได้รับความเสียหายอย่างหนึ่ง แต่
การที่จะมาปรับเงินจำนวนเงินพันบาทกัณฑ์ เพราะฉะนั้นเมื่อได้ห้าม
แล้วเป็นการซ้ำอีกที่หนึ่ง เพราะฉะนั้นเมื่อมีการผิดพลาดเกิดขึ้นแล้ว
เจ้าพนักงานสั่งให้แก้ไขก่อน ถ้าเมื่อไม่แก้ไขแล้ว ก็ให้ลงโทษตามน

นายไต้ ปาณิกบุตร รับรอง

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่า ตามความในมาตรา ๓๒ น
ปรากฏว่าได้ทำผิดแล้ว การที่ผิดคนเจ้าหน้าที่ไม่เคยฟ้องร้อง และเคยว่า
กล่าวให้แก้ไขเพื่อให้แข็งแรงอยู่เสมอ แต่เมื่อตัวบทมาตรา ๓๒ น ตรง
กับมาตรา ๓๕ ในแม่บท ข้าพเจ้าก็อยากจะขอวินิจฉัยขอให้สมาชิกคงได้
ตามร่างเดิม ถ้าแม้ว่าปล่อยให้ผิดอย่างนั้น คนไปอยู่ เดียวพึ่งตงมา
ก็ทำความเดือดร้อน เพราะฉะนั้นในข้อขอให้เห็นใจเจ้าหน้าที่

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ไม่มีผู้รับรอง

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่า ตามความในมาตรา ๓๒ น
ปรากฏว่าได้ทำผิดแล้ว การที่ผิดคนเจ้าหน้าที่ไม่เคยฟ้องร้อง เคยว่า
กล่าวให้แก้ไขเพื่อให้แข็งแรงอยู่เสมอ แต่เมื่อตัวบทมาตรา ๓๒ ตรงกับ
มาตรา ๓๕ ในแม่บท ข้าพเจ้าก็อยากจะขอความวินิจฉัยขอให้สมาชิกคง

ได้ตามร่างเดิม เมื่อมีคดีแล้ว การที่มิดคน ถ้ามีว่าปล่อยให้อยู่ ประเด็น
ฟังดูมากจะเค็ดวอน เพราะฉะนั้นในข้อนี้ให้เห็นใจเจ้าหน้าที่

ประธานสภาฯ กล่าวว่ามีสมาชิกเสนอแปรญัตติต่อท้ายบรรทัด
ที่ ๓ แห่งวรรคที่ ๓ “กำหนดไว้ในหนังสืออนุญัตติ ซึ่งเมื่อเจ้า
พนักงานได้สั่งให้แก้ไขให้ออกคั้งแล้ว แต่ไม่ปฏิบัติ ท่านว่าผู้
คั้งระวางโทษปรับไม่เกินพันบาท”

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่ามีตามระเบียบของการร่างกฎหมาย
นั้น จำเป็นจะต้องมีบทได้เช่นนี้เสมอ เพราะเหตุว่าจะได้แสดงว่าผู้
กระทำผิดได้กระทำผิด แต่ในการที่คนกระทำผิดกฎหมายเช่นนี้ไม่ใช่เป็น
การร้ายแรง เจ้าหน้าที่ไม่เคยฟ้องร้องทุกเรื่องเสมอไป ก็ควรจะให้
คดีเค็ดอน แต่ที่จะเขียนกฎหมายให้เจ้าพนักงานคอยคักเค็ดอนอยู่เสมอก็
จะเป็นการเสียเวลาเจ้าหน้าที่จะไปคักเค็ดอนอยู่เสมอๆ คือไม่มีความ
เกรงกลัว กฎษฎาภินิหารหรือความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายก็จะได้ม
สูญไป เพราะมีข้อไขให้คักเค็ดอน ซึ่งแม้ความจริงเจ้าพนักงานจะ
ได้คักเค็ดอนก็ดี ถ้ามีมาเขียนไว้ในข้อนี้แล้วจะทำให้กฎษฎาภินิหาร
หย่อนไป เพราะฉะนั้นข้อจึงวอนท่านทั้งหลายว่าเราอยู่ในสภาฯ ซึ่ง
เป็นสภาฯ นี้คัมบัญญัติ ก็ขอให้ช่วย ระวางวิษายกกฎษฎาภินิหาร ความ
ศักดิ์สิทธิ์ไว้สักหน่อย ส่วนเจ้าหน้าที่จะทำผิดไปอย่างไรก็ยังมีทางที่จะ
แก้ข้อผิดพลาด ถ้าเจ้าข้อจึงวอนข้อนี้ครั้งหนึ่ง

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทีย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าววา
ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยแล้ว เพราะฉะนั้นขอถอน

เดชาภิการสภาฯ อัน มาตรา ๓๓

ประธานสภาฯ กล่าววา พระราชบัญญัติ^๕ได้เพิ่มคำว่า “เสีย
ก่อน” คำเดียว เพราะฉะนั้นท่านผู้ใดเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติ^๕สมควร
เป็นกฎหมายบังคับได้ โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าที่ประชุมสภาฯ นี้ได้รับ
รองให้ร่างพระราชบัญญัติ^๕ออกใช้เป็นกฎหมายบังคับได้

ประธานสภาฯ กล่าววา ต่อไป ร่างพระราชบัญญัติ^๕ว่าด้วยการ
ส่งมอบพันธูปถานาจัด

นายเขื่อน กาญจนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรปราการ
กล่าววา การที่ข้าพเจ้าได้นำพระราชบัญญัติ^๕ส่งมอบพันธูปถานาจัดมา
เสนอต่อสภาฯ นี้ ก็คือความมุ่งหมายส่วนใหญ่ของข้าพเจ้า เพราะว่า
ข้าพเจ้าไม่มีความรู้ในเชิงกฎหมาย การร่างก็เพื่อจะปฏิบัติให้ถูกต้องตามข้อ
บังคับของสภาฯ คือหลักการส่วนใหญ่ และได้เข้าถึงวัตถุประสงค์ของ
ข้าพเจ้า และบอกความจำเป็นของราษฎรซึ่งอยู่ในจังหวัดของข้าพเจ้า
ซึ่งไม่ได้อยู่ในข่ายการแก้ไขของพระราชบัญญัติ^๕เดิม ๆ ที่มีอยู่ กับอีก
ประการหนึ่งพระราชบัญญัติ^๕ออกกานาที่ข้าพเจ้าได้เคยตั้งกระทู้ถามรัฐบาล

แล้ว รัฐบาลตอบว่าจะปรับปรุง การปรับปรุงนั้นข้าพเจ้าอยากจะให้เป็น
อำนาจของเจ้าหน้าที่เศรษฐกิจ โดยเฉพาะ เพราะมีความรู้พิเศษในทาง
เครื่องมือและข้าพเจ้าได้ไปพบกับรัฐมนตรีคลังแล้วในเรื่องนี้ ข้าพเจ้า
เห็นพ้องด้วยตามที่รัฐมนตรี คลังรับรองว่ารัฐบาลกำลังปรับปรุงแก้ไข
อยู่แล้ว และข้าพเจ้าได้มีโอกาสไปพบกับอธิบดีกรมการประมง ซึ่ง
ท่านได้อธิบายแจ่มแจ้งดี และได้เห็นความรวดเร็วและทางรัฐบาลตั้งใจ
ว่าจะทำให้รวดเร็ว และจะเสนอในสมัยประชุมสามัญ เพราะฉะนั้น
ข้าพเจ้าขออ้อนวอนคดีของข้าพเจ้าส่งให้ รัฐบาลไป

ประธานสภาฯ กล่าวว่า หมายถึงความจำขมอมเรื่องนี้ไปให้
รัฐบาลพิจารณาอย่างสั้นหรือ

นายเขียน กาญจนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรปราการ
กล่าวว่า ถูกแล้ว

พ.ท. พระตำรวจชั้นพันชันธ์ กล่าวว่า ในเรื่องการสงวนพันธุ์ปลา
น้ำจืด เป็นกิจการที่เศรษฐกิจเขาใจได้บ่อย มีอันมาก ตลอดจน
จนกระทั่งการประมงต่างต่าง ซึ่งท่านสมาชิกโดยมากรู้อยู่แต่ที่ว่าเราถูก
ชนต่างชาติมาชะโมยปลาของเราไปจนกระทั่งถึงหน้าบ้าน เพราะฉะนั้น
จึงได้พยายามที่จะกระทำกิจการสิ่งนี้โดยเร็ว และได้ร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับที่ ๒ ฉบับนี้ เรียกว่าบึงกั้นการประมงต่างต่าง และการจัด
ระเบียบหรือประมง ซึ่งรัฐบาลจะได้เสนอต่อสภาฯ ในสมัยนี้ ส่วนการ

ประมงสำหรับการส่งออกพันธุ์ปลา ที่จะรวบรวมเอาความเห็นของท่าน
 สมาชิกกันอยู่ในพระราชบัญญัติอันหนึ่ง ซึ่งยังทำไม่เสร็จที่จะเสนอใน
 สภานี้ยังไม่ได้ อาจจะได้ในสมัยหน้าวาทกรรมสมัยสามัญ พระ
 ราชบัญญัติการประมง คือพระราชบัญญัติการค่าน้ำเกา ซึ่งเป็นพระราช
 บัญญัติที่คัดค้านรฟเก่าแก่นมานานแล้ว แต่มีการเพิ่มเติมหลายครั้ง
 หลายคราว เวลานี้รัฐบาลจึงได้รวบรวมเสียใหม่เพื่อให้ทันสมัย สิ่ง
 ที่ท่านสมาชิกข้อใจ ชยนี้ นั้นปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติเก่า โดยมาก
 และที่ไม่มาก็ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติใหม่ ซึ่งจะออกต่อไป เพราะ
 ฉะนั้นถ้าหากว่าท่านสมาชิกจะถอนไปหรือจะส่งมาให้รัฐบาลก็แล้วแต่

นายเขียน กาญจนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรปราการ
 กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอส่งให้รัฐบาลรับเข้าไปรวบรวมพิจารณา

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่า ในเรื่อง
 ที่รัฐบาลจะรับพระราชบัญญัติสำหรับควบคุมปลาน้ำจืดไปพิจารณา ดู
 เหมือนความมุ่งหมายของพระราชบัญญัตินี้จะควบคุมไปทุกๆ ภาค เพราะ
 ฉะนั้นข้าพเจ้าขอฝากความระลึกไว้แก่รัฐบาลว่า พระราชบัญญัติที่จะออก
 ไปควบคุมถึงปลาน้ำจืดในภาคอีสานนั้น มีเหตุผลหลายประการ คือ
 ด้วยเหตุที่ภาคอีสานเราเป็นที่ราบ และถึงเวลาฤดูน้ำมากในห้วยหนอง
 คลองบึงบางต่าง ๆ ปลาน้ำจืดจะหนีน้ำจืด ทะเลขึ้นมาจากโขง เมื่อขึ้น
 มากก็มาถึงเขตต์ต่าง ๆ.....

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอแนะนำอย่างนี้ ท่านสมาชิกผู้ใดที่สนใจในเรื่องนี้ เข้าใจว่ารัฐบาลคงจะไม่ขัดข้องในการที่จะรับความเห็นของสมาชิก ที่จะเสนอ เพื่อการ บางอย่างในเรื่อง การ ประมง นี้ เพราะ ฉะนั้นบัดนี้รัฐบาลได้ รับร่างพระราชบัญญัตินั้นไปพิจารณา เพราะ ฉะนั้น ท่านสมาชิกผู้ใดสนใจในเรื่องนี้ ก็ขอให้ส่งความเห็นไปยังรัฐบาล ก็แล้วกัน

พ. ท. พระदारสาสน์พตฉัตร กล่าวว่า รัฐบาลยินดีเสมอ และกระทรวงเศรษฐกิจได้ทำมาแล้วในการที่จะแสวง หาความคิดเห็นความเห็น ที่เป็นประโยชน์ในทางราชการรวมทั่วไป และความคิดเห็นของ ท่านสมาชิกนั้นกระทรวงเศรษฐกิจสนใจอยู่เป็นอันมาก ขอถือ โอกาส นี้แต่คงให้ทราบทั่ว พร้อมทุกเมื่อ ที่จะรับรองความเห็นของท่านทั้งหลาย

ประธานสภาฯ กล่าวว่า หวังใจว่าเท่าที่รัฐบาลแถลงนั้น คงจะพอใจด้วยกันทุก ๆ ท่านแล้ว ก่อนมีประชุมวันรัฐบาลจะได้ตอบคำถามของหลอดวงวนิธิบริษัท ซึ่งได้ถามเมื่อคราวประชุมที่แล้วมา

น. ค. หลอดวงอำนาจสวัสดิ์ ร. น. กล่าวว่า คำถามของหลอดวงวนิธิบริษัท ซึ่งได้ถามในคราวประชุมครั้งก่อน รัฐบาลขอตอบดังนี้ในเรื่องพระราชบัญญัติคอมมิวนิสต์ พ.ศ. ๒๔๗๖ นั้น คณะกรรมการ—

วิชาการสำรวจและพิจารณากฎหมายที่ออกใช้ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ถึงวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๖ ได้แสดงความคิดเห็นว่า เรื่องนี้เกี่ยวกับชนโยบายโดยตรง ปัญหาอยู่ที่ว่า รัฐบาลประสงค์จะปราบคอมมิวนิสต์โดยเฉพะเจาะจง หรือจะปราบการกระทำทุกอย่าง ไม่ว่าจะมาจากคอมมิวนิสต์หรือที่ใดก็ตาม อันก่อการระงับช่วยเหลือแก่บ้านเมือง เป็นภัยแก่ความสงบสุขของประเทศ กิจกรรมเหล่านี้เป็นหน้าที่ของรัฐบาล ฝ่ายบริหารที่จะพิจารณาพิเคราะห์เหตุการณืทั่วไป เท่าที่เป็นอยู่เวลานี้ คำวินิจฉัยถึงผลอันจะเกิดขึ้นเนื่องจากนโยบายนั้นๆ เมื่อพระราชบัญญัติคอมมิวนิสต์เกี่ยวข้องกับนโยบาย และวิธีการ บริหารโดยตรง เช่น นี้ แล้ว คณะกรรมการจึงเห็นว่าถ้าจะมีถาวรแก้ไขเพิ่มเติมอย่างไรก็ดี ร่างพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมนั้น ควรจะเป็น ร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ชักชวนเสนอก่อนสภาฯ รัฐบาลเห็นว่าสมัยประชุมเป็นสมัยประชุมวิสามัญ ซึ่งควรจะออกกฎหมาย แต่ในเรื่อง ที่จำเป็น ประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่ง ถ้าจะแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติ คอมมิวนิสต์ ในขณะนั้นแล้ว รัฐบาลเกรงว่า อาจจะมีความเข้าใจผิดเกิดขึ้นได้ทั้งภายใน และภายนอกประเทศ ว่ารัฐบาลมีความเอนเอียงไปในทางคอมมิวนิสต์ รัฐบาลจึงเห็นว่าควรจะรอให้การบริหารบ้านเมืองตั้งมั่นอยู่ในสภาพปกติโดยแท้เสียก่อนแล้ว จึงจะถึงเวลาที่พิจารณาเรื่องนี้ต่อไป

ขุนสมาหารหิระศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววาทีก่อนที่ จะเปิดประชุมในวันนี้ ข้าพเจ้าขอถือโอกาสขอเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทกราบบังคมทูลเรียนขอความเห็นชอบจากท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่า บัดนี้เราเกิดมีปัญหาในเรื่องการงานชนอย่าง

หนึ่ง ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นกรรมาธิการพิจารณางบประมาณเพิ่มเติม ได้มีสำนึกหายท่านไปแสดงความขัดข้องใจว่า การแปรญัตติงบประมาณนั้นไม่เหมือนกับเรื่องอื่น คือเราจะต้องได้เร็วของละเอียด และข้าพเจ้าได้ให้คำความคิดเห็นว่า การที่จะรู้เรื่องละเอียดนั้นควรจะได้ถามเสียแต่แรก แต่สำนึกเหตุนั้นบอกว่า การที่มีได้ถามเช่นนั้นก็เพื่อย่นเวลาของสภาฯ ให้เร็วเข้า เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าอยากจะอ้อนวอนรัฐบาลว่า จะมีทางใดที่จะให้โอกาสแก่สมาชิกเข้าใจเรื่องละเอียดในรายการต่าง ๆ นั้นบ้าง ก่อนที่จะแปรญัตติ เพราะเหตุว่าก่อนที่จะแปรญัตติที่จะไปขอได้รับความรู้จากกรรมาธิการแล้ว สมาชิกก็หมดสิทธิ์ที่จะแปรญัตติ ข้าพเจ้าขอเรียนดังนี้

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า เรื่องวิธีพิจารณางบประมาณนี้ เท่าที่ข้าพเจ้าได้เคยทราบมา คงสงสัยว่าของเราจะไม่เหมือนกับในต่างประเทศเขา เพราะเหตุว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องระเบียบและประเพณีในสภาฯ ข้าพเจ้าอยากจะขอประทานทุกท่านที่ปรึกษาทรงอธิบายวิธีพิจารณาของต่างประเทศโดยย่อเกี่ยวกับการแปรญัตติซึ่งเรามีคณะกรรมการเมืองส่งเข้าไปในกรรมาธิการแล้วก็ตามก็สมาชิกทั้งปวงไม่ได้แปรญัตติเหมือนอย่างของเรา

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอให้ติดตามท่านที่ปรึกษาไว้ก่อน ในเรื่องนี้ขอให้รัฐบาลตอบในเรื่องรายละเอียดก่อนว่าจะจัดการได้สถานใด

เจ้าพระยาจักร์กรมราชเลขา ถัดจาก คือน้ำดื่มขอสั่งดื่ยกี่เชิญ
มาพวงนวดา ๓๕.๐๐ นาฬิกา ที่ห้องกรมราชเลขา แต่ข้าพเจ้า
พร้อมที่จะขแรง ถ้านานต้องการจะถามในเรื่องรายละเอียด ก็
ได้ ข้างแจ้งให้ ท่านฟังได้

นายโต ป่าณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร ถัดจาก
ถ้าน้ำดื่มขอสั่งดื่ยกี่เชิญ ข้าพเจ้าเห็นว่า
ในเรื่องที่จะตอบงบประมาณ ควรจะได้เป็นกระทู้ถามในสภาฯ ใน
ทำนองเดียวกับที่ได้อภิปรายกันเมื่อก่อนตามมาตรา ๕๐ แห่งรัฐธรรมนูญ
จะดีกว่า เพราะมีเรื่องมากมาย ข้าพเจ้าขอประทานกราบเรียนว่า
ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่เป็นกรมราชเลขา ถัดมาชิกปฏิวัติเข้ามา เมื่อ
สักอะไรนิดหน่อยก็เลยถอนเสีย คือว่าเรื่องงบประมาณข้าพเจ้าได้ ทำ
มาในสมัยสามัญ ที่นี้เราจะเพิ่มงบประมาณตั้ง ๕ ล้าน ๘ ล้าน
อภิปรายกันชั่วโมงเดียวเท่ากับอภิปราย ถัดมาชิกไม่มีโอกาสที่จะทำ
ไปโดยเต็มที่ เมื่อรัฐบาลได้กรุณาเช่นนี้แล้ว ก็จะได้ตั้งกระทู้ถาม
กันในสภาฯ เพราะมีวิธีการมากมายอยู่ในหลักการของงบประมาณ
เมื่อเข้าใจกันแล้วจะเอาเงินกี่ล้าน ๆ ก็ให้ เพราะว่ามีวิธีที่จะถามอยู่ใน
นั้น เช่นวิธีโอนเงินค่าใช้สอย ซึ่งอยู่ในหลักการของกรมราชเลขา
ชุดก่อนได้ทำมา เพื่อที่จะได้ ขักจะได้เก็บเอา รายงานมาซักในสภาฯ
นี้ เพื่อจะได้ถามว่ามีวิธีอะไรที่จะเพิ่ม เพิ่มเพื่ออะไร ถัดจากที่จะ
ไปตามที่โน้น จะโปรดว่ากระไรขอพวงรัฐบาล

ประชาชนสภา ฯ กล่าวหาว่า ข้าพเจ้าเสียใจในเรื่องงบประมาณ ฉะนั้นเมื่อขยับข้อมือไม่ได้มานั่งเป็นประธานเสีย ความจริงสมาชิกควรระดม รายละเอียดกันอย่างกระฉ่างแจ้งในวันทีพิจารณา ก่อนที่จะรับหลักการ ควรจะได้ถามกันก่อน แต่วันนั้นจะทำกันไปแค่นั้นข้าพเจ้าไม่ทราบ เพราะฉะนั้นการที่รัฐบาลว่าจะชี้แจงรายละเอียดนั้นก็เป็นภาระสมควร แล้ว เพราะฉะนั้นการที่สมาชิกจะขอความรู้อย่างไรในเรื่องงบประมาณ ข้าพเจ้า เห็นว่าผ่านมาเสียแล้ว

นายโต ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวหา เป็นสิทธิชนิดหนึ่งอยู่แต่เมื่อรัฐบาลจะกรุณาตอบแล้วเป็นสิทธิอย่างหนึ่ง ที่จะต้องกระทำความเป็นที่จรรยาบรรณ ซึ่งเราถือว่าเป็นสำคัญ ข้าพเจ้า ขอถามว่ารัฐบาลจะทำได้หรือไม่ ถ้าหากว่ากระทำไม่ได้ เพราะอะไร

นายกรัฐมนตรี กล่าวหา คือเกี่ยวกับที่เราได้ตั้งมติไปแล้วใน วาระที่ ๑ เพราะฉะนั้นจะปล่อยให้อภิปรายกันอีกนั้นเป็นการผิดข้อ บังคับ

ประชาชนสภา ฯ กล่าวหาว่า ต่อไปนี้ ตามที่ข้าพเจ้าได้ประกาศ แก่สมาชิกประเภทที่ ๑ ไว้ว่า กระทรวงเศรษฐกิจใครจะขอเชิญสมาชิก ประเภทที่ ๑ ไปขอความเห็นในเรื่องการทำนาของราษฎรซึ่งจัดก่อกำหนด จะไม่ได้ ดังนั้น เดิมทีข้าพเจ้าได้นัดไว้สถานที่หนึ่งนั้น ฝ่ายกระทรวง

เศรษฐกิจขอเปลี่ยนแปลงไปประชุมที่ห้องประชุมกระทรวงเศรษฐกิจ
เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา พ่วง

หลวงวณิชพิธีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวว่
ตามที่รัฐบาลตอบเรื่องกฎหมายคอมมิวนิสต์นั้นข้าพเจ้าก็ไม่คัดค้าน
อย่างไร แต่มีความเห็นว่าในกฎหมายคอมมิวนิสต์นี้เป็นกฎหมาย
ที่สำคัญ รัฐบาลควรจะได้เสนอแก้ไขต่อสภาฯ โดยเร็ว เพราะเหตุ
ว่าเมื่อปรากฏชัดว่ากฎหมายผิดหลักวิชา ก็ทำไมเล่ารัฐบาลจึงจะ
รอรั้งอยู่ ควรจะได้แก้ไขเสียแต่วันนี้ ควรจะแก้ไขแต่เมื่อเปิดสภาฯ
ใหม่ๆ แต่ข้าพเจ้าเสียใจที่รัฐบาลรอรั้งได้ ไม่ทราบว่าจะเพราะเหตุใด
ที่รัฐบาลบอกว่าจะทำให้เกิดการเข้าใจผิดนั้น ข้าพเจ้าขอยืนยันว่าจะ
ไม่เป็นเช่นนั้นเลย เพราะเหตุใด เพราะเหตุว่ารัฐบาลนี้ได้ทำงานไป
อย่างไร ประชาชนทั้งหลายก็ยอมรับว่าไม่ได้เอนเอียงไปในทาง
คอมมิวนิสต์ และมีปรากฏตามรายงานของคณะกรรมการได้ส่วน
หลวงประดิษฐ์ว่าเป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่ ก็ปรากฏว่าคอมมิวนิสต์
คืออย่างไร ตามหลักวิชาที่แท้จริง และเมื่อเทียบกับกฎหมายที่ออกใน
พ.ศ. ๒๔๗๖ นั้น ก็แสดงให้เห็นว่ากฎหมายผิดหลักวิชา เพราะ
ฉะนั้นอยากจะได้รัฐบาลเสนอแก้ไขขึ้นมาโดยเร็วที่สุด ยิ่งสมัยนี้ยิ่งดี
รัฐบาลจะว่า เป็นเรื่องเล็กน้อยนั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย ถ้าเป็นเรื่อง

เด็กน้อยแล้ว รัฐบาลจะเอาใจได้ในเรื่องคอมมิวนิสต์ทำไม เพราะ
 มีผลเสียหายอย่างไรรัฐบาลก็ยอมทราบ และรัฐบาลจะปราบปราม
 ไม่ให้เป็นภัยอันตรายแก่แผ่นดินทำไม ก็เมื่อเช่นนั้นแล้ว ทำไมรัฐบาล
 จึงไม่รีบร้อนที่จะแก้ไขกฎหมายที่ผิดหลักวิชานี้เสียโดยเร็ว ข้าพเจ้า
 จึงขอวิงวอนให้รัฐบาลทำเสียโดยเร็ว ยิ่งได้ในสมัยประชุมนี้ยิ่งดี
 ถ้าจะไปอีก ๓ เดือน ผลเสียหายก็จะตกอยู่กับรัฐบาลเอง เพราะ
 เหตุว่าตามกฎหมายนี้ กิจการที่รัฐบาลทำอยู่ในเวลานี้ก็จะเป็น
 คอมมิวนิสต์ไป ตามวิเคราะห์ศัพท์ในกฎหมายนี้ เพราะฉะนั้นขอ
 ให้ท่านทั้งหลายพิจารณาคำว่ากฎหมายคอมมิวนิสต์สำคัญเพียงไร และ
 ควรแก้ไขโดยเร็วเพียงไร

เด็กประชุมเวลา ๑๘.๔๐ นาฬิกา

ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์

เลมียด หงส์ประภาส

นายมัญญู บริสุทธิ์

พระพิไลยสุนทรการ

ร.ต. ถัด รัตนพันธุ์

นายจ้ง จริงจิตร

หลวงพิพัฒน์พลกาย

นายศิริ อินทร

บุญช่วย สุกนธมัต

ประสิทธิ์ ศิริสุชาติ

วิจิณ สัจจะเวทะ

นายถิน จุฑะรพ

นายประเสริฐ ปัทมะสุคนธ์

ผู้ตรวจงานการประชุม

๕๑๕

บุญแถม ปิตยานนท์

ไลอู อินทรประชา

ทองกระจาย รัชตะวรรณ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม ๘/๖/๗๗

พระยาศรบุทโธเลนี

ประธานสภา ฯ

หลวงคหกรรมดี

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร